БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 166 (6601)
АВГУСТЫН 21
ПЯТНИЦА
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЫЕ ТҮРГЭНӨӨР ДҮҮРГЭХЭ (1-дэхи нюур).
Б. Шойдоков. — Габшагай ажал (1-дэхи нюур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: **М. Кандабаев.** — Залуушуулые хүмүүжүүлгэ — тон шухала зорилго мүн (2-дохи нюур).
К. Красинский. — Колхознигуудай мүрысөө ингэжэ хүтэлбэрилнэбди (2-дохи нюур).
А. Батомункуев. — Сэлэнгэдэ худалдаа наймаа һайжаруулха (2-дохи нюур).
Советскэ Союзда водородно бомбые туршалга тухай правительственна мэдээсэл (2-дохи нюур).
КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ: **Б. Дондоков.** — Ленин, Сталин Бурят-Монголой АССР-эй арадуудай зохёол дотор (2-дохи нюур).
С. Еланов. — Комбайнер Ивановой хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай (3-дахи нюур).
РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД (3-дахи нюур).
Вл. Рогов. — Хитадай Арадай Республикадахи түрүүшын бүгэдэниитын һунгалтанууд (3—4-дэхи нюурнуудта).
ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедтэ (4-дэхи нюур).
Ирандахи событинууд (4-дэхи нюур).
СПОРТ (4-дэхи нюур).

УРГАСА ХУРЯАЛГЫН ҮЕДЭ ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛХА

Ургаса хуряалгын ба гүрэндэ таряа тушаалгын тон харюусалгатай үе эхилбэ. Баргажанай, Курумканай аймагуудай хойноһоо Иволгын, Тарбагатайн, Заиграйн, Мухаршэбэрэй, Бичурын, Байкало-Кударын болон бусад аймагуудай колхозууд таряа хадалгада үргэлжэдөө оробо. Шэнэ ургасын таряа ашаһан машинанууд болон ашаанууд «Заготзерногой» пунктнууд руу ошожо эхилээ. Ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн Заиграйн, Байкало-Кударын, Иволгын аймагуудай олонхи колхозууд гүрэндэ таряа тушааха график горьтойгоор үлүүлэн дүүргэнэ.

Партиин XIX съездын ба СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин шиидхэбэринүүд соо, сесси дээрэ нүхэр Г. М. Маленковой хэлэһэн үгэ дотор табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хүсэлэнтэйгөөр колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ургасаяа түргэнөөр, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряахын, таряа тушааха түсэбөө хаһа саг соонь дүүргэхын, үрһэ хүсэлөөр хаахын, ажалта үдэртэ таряа ехээр хубаахын ба намарай культуранuудые эрхим болзорто тарихын түлөө оролдожо байна.

Республикын колхозууд болон МТС-үүд энэ жэлдэ ургасаяа тон богони болзор соо хуряажа, таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ бүхы арга боломжотой. Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын анхарал оролдолтын ашаар манай хүдөө ажахы эрхим һайн техникээр—бүтээсэ ехэтэй комбайнова болон молотильна агрегадуудаар, таряа сэбэрлэдэг машинануудаар, тракторнуудаар, автомашинануудаар хүсэд зэбсэглэгдэнхэй. Колхозууд болон МТС-үүд мэргэжэл ехэтэй, баян дүй дүршэлтэй механизаторска кадрнуудтай.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ ба ажалай эдэбхиие толгойлхо, ургаса хуряалгын темпые ба шанарые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлгэдэ тэдэнэй хүсэлэлые шэглүүлхэ гээшэ нютагуудай партийна ба советскэ организацинуудай, колхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй эгээн түрүүшын уялга болоно. Энэ зорилгые бэелүүлгэдэ ажалшадай дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэри ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Эгээл иимэһээ ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн хүдөөгэй ажалшадай дунда политическэ агитациин бүхы формо ба методуудые хэрэглэхэ: элидхэл ба лекци хэхэ, агитаторнуудаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ, газетэ, ном хамтаараа уншалга, радио шагналга эмхидхэхэ, кино харуулха, ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһануудые» гаргаха мэтээр ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхыень КПСС-эй обкомой, VI пленум партиин айкомуудые, МТС-үүдэй директорнүүдые политическэ талаар орлогшонорые, колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай партийна эхин организацинуудые уялгалһан байна.

Ургаса хуряалгын үедэ политическэ хүдэлмэри ябуулхадаа, тарянажалай ба тракторна бригадануудай поли дээрэ холо ба таруу байдаг ябадалые хараадаа абаха хэрэгтэй. Тиимэһээ политическэ ба агитационно хүдэлмэри поли, ток болон «Заготзерногой» пунктнууд дээрэ ябуулагдаха зэргэтэй. Колхозник, комбайнер, тракторист, шофер, бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэрилэгшэ бүхэндэ саг үргэлжын политическэ нүлөө үзүүлжэ байха ёһотой. Комбайнова агрегадта, тракторна бригадада, «Заготзерногой» пунктнуудта—хүнүүдэй ажаллажа байһан лэ газарта хаа хаанагүй агитатор хүдэлмэреэ ябуулха зэргэтэй.

Мүнөө партийна организацинууд ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулхадаа КПСС-эй XIX съездын ба СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин шиидхэбэринүүд соо, сесси дээрэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. М. Маленковой хэлэһэн үгэ дотор табигдаһан зорилгонуудые эсэшэ сусашагүйгөөр тайлбарилха, эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ ажалшадай хүсые элсүүлэн эмхидхэхэ, Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын дотоодын ба гадаадын политикые пропагандалха ябадалда гол анхаралаа хандуулха зэргэтэй. Ниитэ-политическэ асуудалнуудые республикын, районой, колхозой, бригадын үмэнэ табигдажа байһан бодото зорилгонуудтай—ургасаяа хаһа саг соонь, һайн шанартайгаар хуряаха, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ, тэжээл бэлэдхэлые түргэнөөр түгэсхэхэ ябадалтай ниитаар холбон тайлбарилха шухала. Манай орон дотор 2—3 жэлэй турша дотор эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудые элбэг ехэ болгохо гэһэн зорилгые амжалтатайгаар дүүргэлгэ өөһэдымнай ажалһаа дулдыдана, колхозуудай полинууд ба фермэнүүд дээрэ энэ зорилго мүнөө шиидхэгдэжэ байна гэжэ ажалша бүхэндэ һайнаар ойлгуулха хэрэгтэй.

Колхознигууд болон механизаторнуудай дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэри хадаа социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан бүхы колхознигууд болон механизаторнуудые тэрээндэ хабаадуулгада туһалха зэргэтэй. Тэжээл бэлэдхэлэй үедэ Баргажанай, Прибайкальска, Закаменай, Тарбагатайн болон бусад аймагуудай олохон колховуудта энэ талаар үзэгдэһэн горьтой алдуунуудые дабтажа яашье болохогүй. Ямар алдуу гаргагдаһан байгааб гэхэдэ, бригадануудта социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдысэ эмхидхэгдэһэн, абаһан уялгануудаа мүрысэгшэдэй ямараар дүүргэжэ байһые шалгадаггүй, мүрысөөнэй дүнгүүд хаһа саг соогоо гаргагдадаггүй, түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл согсологдон дэлгэрүүлэгдэдэггүй байһан юм.

Ургаса хуряалгын үедэ ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ партиин олохон айкомуудай, колхозууд болон МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудай муу бэшээр бэлэдхэһэниинь шалгалтаар элирүүлэгдээ. Олонхи аймагуудта, тусхайлбал, Байкало-Кударын, Курумканай, Заиграйн, Зэдын, Бичурын болон бусад аймагуудта таряа хуряалгын кампаниин үедэ политическэ хүдэлмэри эмхидхэхэ асуудалнуудаар агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй аймагай гү, али кустовой семинарнууд үнгэргэгдөө, агитколлективүүдэй хүдэлмэриин тодорхой түсэб зохёогдоо, агитаторнуудта заабари үгтөө. Полевой станууд һайнаар түхеэрэгдэһэн, харуулан ойлгуулха агитаци эмхидхэгдэһэн, тэдэнэй олонхидонь радио оруулагдаһан байна. Мүн тэндэ шэнэ газетэ, журналнууд эльгээгдэжэ байдаг. Зорилго юуб гэхэдэ, ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилэн колхознигууд болон механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха түсэбые шууд бэелүүлхэ шухала.

Партиин айкомууд, МТС-үүдэй директорнүүдые политическэ талаар орлогшонор, колхозууд болон МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд хадаа ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгые саг үргэлжэ эрхилхэ, партиин айкомуудай элидхэлшэдэй группануудай, нютагай лекторскэ нэгэдэлнүүдэй, партийна эхин организацинуудай агитколлективүүдэй хүдэлмэриие бүри эдэбхитэй болгохо, агитаторнууд болон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрииедтэ хододоо туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Ехэ шуүбэринүүд

РИГА, августын 19. (ТАСС). СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй дүрбэдэхи урьһаламжын наймадахи тиражда бууһан шуүбэринүүдые Ригын нөөсэлгын кассанууд олоор түлэжэ эхилбэ.

Түрүүшын үдэр хоёр мянга гаран шуүбэринүүдтэ миллион шахуу түхэриг түлэгдэбэ. 38 облигацинуудта тус бүри мянган түхэригэй шуүбэринүүд буугаа. Тэрээнһээ гадна, тус бүри 5 ба 10 мянган түхэриг шуүһэн долоон облигаци түлэгдэхын тула тушаагдаба. Сталинска районой нөөсэлгын касса 25 мянган түхэригэй шуүбэри бууһан хоёр зуун түхэригэй облигациие тушаан абаба.

Тэжээл бэлэдхэлгые түргэнөөр дүүргэхэ

Мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба

Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой (Иволгын аймаг) правлени ба партийна организаци тэжээл бэлэдхэлгээр бригаданууд хоорондын социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые һаяхан гаргаба. Энэ мүрысөөндэ тус колхозой МТФ нэгэдэхи һуури эзэлжэ, колхозой правлениин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг абаба.

Энэ фермэ үбһэ сабшаха даалгабаряа 95,3 процент дүүргээ. Фермын түрүү хүнүүд Б. А. Швецов, И. П. Худяков, М. И. Козулин болон бусад үдэр бүриингөө даалгабари 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүн нүхэр Михалёвой хүтэлбэрилдэг 3-дахи тарянажалай бригада энэ мүрысөөндэ 2-дохи һуури эзэлээ. Энэ бригадынхид 75 гектар үбһэ хуряагаа. Эдэ хоёр бригаданuудта үдэр бүри мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдадаг, түрүү хүнүүд показателиин доскада бэшэгдэдэг.

Р. Тапхаров.

Ашангаархин унжагайрна

Хориин аймагай Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэри ехээр унжагайруулагдажа байна. Августын 15-да эндэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэб арайхан гэжэ 11 процент, силос дараха түсэб—32, набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ түсэб — 13 процент дүүргэгдээд байгаа. Сабшалга тармалга хоёрой хоорондо 1298 гектар забһар гаргагдаа.

Малажал ехэтэй энэ колхоздо иимэ байдал яагаад тохёолдооб гэхэдэ, эндэ ажалай эмхидхэл тон һула, ажалай журам сахигданагүй, үбһэшэд хүдэлмэридөө орой гараад, эртэ орожо ерэнэ, техникэ һулаар ашаглагдана. Үбһэ хуряалга дээрэ ябажа байһан колхознигуудай ба механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин муугаар ябуулагдаһан, социалистическэ мүрысөөнэй ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэһэн дээрэһээ эдэ бүхы дутагдалнууд гараһан байна.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие шамдуулха тушаа колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Базаржапов, парторганизациин секретарь нүхэр Цыдыпов гэгшэд зохихо хэмжээ абанагүй.

Н. Борисов.

Баргажанда үбһэ хуряалгые һуладхаба

Августын 15-наи мэдээгээр Баргажанай аймагта үбһэ хуряалгын түсэб 53,1 процент дүүргэгдээ. Тиихэдэ һүүлэй хэдэн үдэрнүүдтэ аймагай олонхи колхозууд хуряалгын хүдэлмэриие ехээр һуладхаа. Хэрбээ августын 5-һаа 10 болотор аймаг соо 22806 центнер үбһэн суглуулагдаһан байгаа һаа, һүүлшын 5 үдэр соо оройдоо 13458 центнер үбһэн хуряагдаба. Энээн дээрэһээ харахада, Баргажанай аймагай колхозууд һүүлэй 5 хоногой турша соо арбаад мянган центнер үбһэ дутуу хуряагаа. Илангаяа Телятниково-Уринска сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэри һуладхагдажа, һүүлшын 5 хоног соо 3195 центнер үбһэ дутуу абтаһан байна. Баһа Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз—1749 центнер, Уланай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз — 1268 центнер, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз —1231 центнер, Читканска сельсоведэй XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз —1264 центнер үбһэ дутуу суглуулба. Гадна, үхэр малай эрхим тэжээл болохо силос даралга ехэ муугаар ябуулагдажа байна. Уланай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз силос дараха түсэбөө 69 процент, Сүбөөгэй сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 75 процент дүүргэһэн байха юм. Гэбэшье, зарим колхозууд, жэшээнь, Телятниково-Уринска сельсоведэй «Большевик», Баргажанай сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд мүнөө болотор нэгэшье центнер силос бэлдээгүй байна.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие һуладхаһан шалтагаанинь юун бэ гэхэдэ, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд таряа хуряалгада бүхы анхаралаа табяад, үбһэнэй хүдэлмэриие хожом дүүргэхэ гэһэн һаналтай болонхой. Аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениин начальник нүхэр Данненберг гэгшэ зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй энэ буруу һанал бодолыень дэмжэнэ. Энэ шалтагаанһаа боложо, олон колхозуудта юрын ажалнуудта ябаһан хүнүүдые, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые, һургуулиин һурагшадые үбһэ хуряалгада хабаадалсуулха хэмжээн абтанагүй.

Хүдөө ажахын нэгэ шухала хүдэлмэриие эхилхэтээ хамта, хойшолуулагдашагүй нүгөө хүдэлмэриие һуладхажа болохогүй, таряа ба үбһэ хуряалгын хүдэлмэринүүдые адли эршэмтэйгээр үргэлжэлүүлхэ шухала байна.

О. Раднаев, манай корреспондент.

Түрүүшүүлэй жэшээгээр

Ниитынгээ адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө социалистическэ мүрысөө үүсхэгшэ Мухаршэбэрэй аймагай «Победа» колхозой үүсхэлые Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд халуунаар дэмжээд, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан юм.

Мүнөө олонхи колхознигууд үбһэ хуряалгада хүдэлмэрилхэ зуураа, абаһан уялгануудаа һайнаар бэелүүлжэ байна. Жэшээлхэдэ, үбһэ хуряалгын № 3 бригадын морин сенокосилкын машинист Лубсан Уханов 4 гектарай орондо 8 гектар сабшана. Мүн машинистнууд нүхэд Ж. Ванчиков, Ж. Жугдуров гэгшэд даалгабаряа 150 процентһээ бага бэшээр дүүргэнэ.

Эдэ түрүү машинистнуудай жэшээгээр бусад колхознигууд үбһэ хуряалга дээрэ зоригтой һайнаар хүдэлмэрилжэ байна.

Д. Лумбунова.

Механизаторай амжалта

«Большевик» колхозой нуга сабшалан дээрэ Кяхтын МТС-эй механизаторнууд хүдэлмэрилнэ. Түрүүшынхеэ самоходно сенокосилка дээрэ ажаллажа байгаа Иннокентий Сукнев үдэр бүри 30—35 гектар сабшана. Үбһэ хуряалгын кампаниин захалһанһаа хойшо тэрэ 800 шахуу гектар сабшаад, ажалай ехэ амжалта туйлаба.

Таряа хуряалгын үедэ И. Сухнев «С—4» гэжэ маркын комбайные жолоодохо юм.

С. Дугаров.

Габшагай ажал

— Һарьдагай саанаһаа баһал харлашаба, бороо орохонь ха. Түргэнөөр бухаллая, — гэжэ бригадир Цыдендоржо Бадмаев бухал табигшадта хэлээд, бухал шэрэжэ байһан үхибүүдые яаруулна.—Түргэнөөр ябаад бухалаа шэрэгты, бороогой оротор энэ һүриеэ дууһажа үзэе, — гэжэрхёод, түргэ түргэн асалан, һүри дээрээ үбһэ хаяжа оробо.

Бадмаевай тэрэ һүриеэ соможо дүүргээд байхадань, дуутай шуутай аадар оробо. Ходо бороогой ороходо һанаагаа зобоһон бригадир үдэшэлэн отогтоо ерээд, унтахаяа байхадаа «Наратай үдэрэй болоходонь тармалга, һүрилэлгые хамаг хүсөөрөө тон түргэнөөр хэдэг болохо юм байна. Тэрэгүйдэ шортоо болоод лэ байна гээшэ» гэжэ бодоно.

...Үглөөнэй харанхы манан соо сенокосилкын ташаганаха, хажууршадай сабшаха абяан зүүн Хужартада зэдэлнэ. Бадмаевай бригадынхид үглөөнэй табан часта бодоод, үбһэеэ сабшажа ябаа һэн. Иигэжэ эдэнэр дүрбэн часай турша соо, мананай дэгдэтэр сенокосилкаар, 2,5 гектар, хажууршан бүхэн 0,30—0,40 гектар сабшаад, үглөөнэйнгөө гаралгаһаа оробо.

Наратай дулаан үдэр боложо, үбһэшэд тармалга, һүрилэлгые шамдуугаар хэжэ эхилбэ. Морин тармууршад бухал табигшадта хүсүүлхэгүйе оролдон, хатараар ябажа тармана. Бухалшад морин тармууршадһаа хожомдохогүй гэжэ оролдоно. Бухал оруулагшад бухал шэрээшэдтэ хүсэгдэхэгүйе оролдон, гүйдэлөөр шахуу бухалнуудаа оруулна, хэдэн морёор шэрэһэн бухалнуудые Цыдендоржо ехэ ехээр асална. Үдэшэлэн энэ үдэрэйнгөө ажалай дүнгүүдые гаргахадань, хүн бүхэн нормоёо 120—130 процент дүүргэһэн, үдэр соо 5 гектар үбһэн тармагдажа, 300-аад центнер үбһэн бухаллагдаһан ба 300 центнер үбһэн сомогдожо, гурбан ута һайхан һүри бодхоогдоһон, хэдэн гектар газар сабшагдаһан байба.

— Хэдэн хоногоор бороогой ороходо бидэнэр сабшалангаа үргэлжэдэнь сабшажархихоёо һананабди. Тиигэжэ огто болохогүй, юуб гэхэдэ, сабшаһан үбһыемнай бороо угаажа, шэмэ шүүһэгүй болгожорхино, — гэжэ Цыдендоржо бригадир бригадынхидтаа хэлэдэг. Бригадирайнгаа заабаряар энэ бригадынхид хэдэн үдэр соо бороогой оробол, сенокосилкын ябахагүй нуга тохоойнуудые сабшахаһаа гадна, силос дарадаг юм. Гараар сабшахадаашье ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг хүнүүд эндэ олон. Санжиханда Нохорова, Лайжама Бадмаева, Буда Нохорова гэгшэд үдэр соо 0,60 гектар сабшахын оронло 0,85 гектар хүрэтэр сабшана. Бригадир Цыдендоржо Бадмаев хажуураар сабшахадаа үдэрэйнгөө нормые 150 процент хүрэтэр дүүргэдэг.

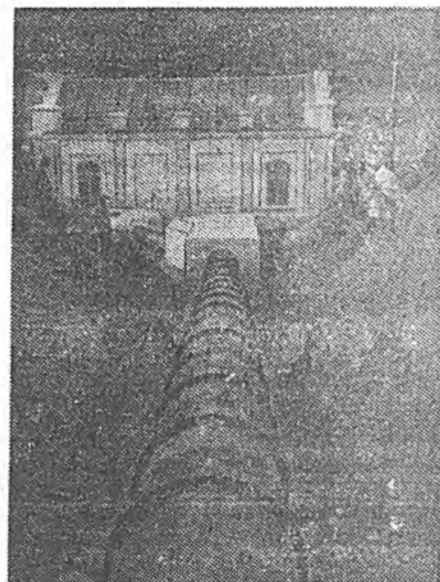
Наратай үдэрнүүдтэ тус бригадынхид амархые мэдэнгүй хүдэлжэ, үбһэеэ соможо абадаг. Үдэрэй халуунда тармалгые заахашье зогсоонгүй хэдэн зуун бухал жэрылгэнэ, харанхы һүни болотор сомоно. Иимэ үдэрнүүдтэ эндэ бригадынхид сүүдхэ соо 3—4 часһаа үлүү амардаггүй юм. Һүринүүдэйнгээ үжэхэгүйн тула тэдэнэр дахин дахин нюрuулдаг, тиимэһээ Цыдендоржын бригадынхидай хуряаһан үбһые малдаа эдюулхэдээ «үбһэн бэшэ, харин энэмнай тоһон лэ» гэжэ малшадай хэлсэдэгынь дэмы бэшэ юм.

Цыдендоржо Бадмаев үбһэ хуряалга дээрэ арбаад жэл бригадираар хүдэлмэрилнэ. Үнгэрэгшэ үбэлдөө сабшалангайнгаа газарые үтэгжүүлхын тула энэ бригадынхид наг шэбхэ ехээр зөөһэн, хабартаа модо шулууһаа, харганаа бургааһанһаа сэбэрлэһэн юм. Иигэжэ тус бригадынхид мүнөө жэлдэ гектар бүриһөө 50—50 центнер үбһэ хуряаха арга боломжотой боложо шадаа. Оролдосотой ажалайнгаа ашаар Цыдендоржо Бадмаевай бригадынхид 2400 центнер үбһэ эрхим шанартайгаар хуряажа, 40 гаран жэрбэгэр һайхан һүринүүдые бодхоогоо. Мүнөө тус бригадынхид үбһэ хуряалгаяа үргэлжэлһөөр. Тэдэнэр үшөө хэдэн зуун центнер үбһэ хуряаха байна.

— Цыдендоржын бригадынхид 2500 центнер үбһэ хуряаха түсэбтэй юм, теэд 4000 центнер хуряажа шадаха гэжэ батаар этигэнэбди, — гэжэ колхозой парторганизациин секретарь Чимит Шагдурович Балуев хөөрэнэ.

Закаменай аймагай «Коммунизм» колхоз гол түлэб малажалтай колхоз юм. Тиимэһээ адуу малаа тарган тобироор үбэлжүүлхын тула элбэг дэлбэг тэжээл бэлдэхэ гээшэ бидэнэй мүнөөдэрэй гол шухала зорилго мүн гэжэ Цыдендоржын бригадын гэшүүд һайн мэдэдэг тула Мухаршэбэрэй аймагай «Победа» колхозой колхознигуудай уряае халуунаар угтажа, мүрысөө дэлгэрүүлэн, алдар солотойгоор ажаллажа байна.

Б. Шойдоков.

Азербайджанска ССР. Һаяхан Кубинска райондо Вельвели мүрэн дээрэ 230 киловатт хүсэтэй колхоз хоорондын гидроэлектростанци баригдажа дүүрэбэ. ГЭС табан колхозые хангана.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхоз хоорондын гидроэлектростанци.
ТАСС-эй фотохронико.

Парти, правительствын анхаралда харюу

Советскэ арадай материальна ажабайдалые улам саашадань һайжаруулха, манай орон дотор эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сессиин шиидхэбэринүүд соо хэлэгдэнэ. Энэ зорилгые түргэн болзор соо бэелүүлхын түлөө манай ороной ажалшан бүхэн үнэн зүрхэнһөө оролдон хүдэлмэрилнэ. Иволгын аймагай раймаслопромой коллектив (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Доржиев) энэ хэрэгтэ өөһэдынгөө оруулалта хэхын түлөө шармайн оролдоно.

Тус маслопром үнгэрһэн 7 һара соо 167 центнер тоһо үйлэдбэрилжэ, жэлэйнгээ даалгабари үлүүлэн дүүргэһэн байна. Жэшээлхэдэ, июль һарада 180 мянган түхэригэй орондо 209 мянган түхэригэй валовой продукци гаргаа.

Һаяхан тэрэ коллектив СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сесси дээрэ нүхэр Г. М. Маленковой хэлэһэн үгые зүбшэн хэлсэбэ. Удаань эдэнэр парти ба правительствын анхаралда харюу болгон ажалайнгаа эршые бүри шангадхаха, һайн шанартай тоһо, брынзэ гүрэндөө үгэхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Мүнөө тоһо буйлуулгын мастернууд нүхэд Батурина, Бодрова, Буркова, сепараторна пунктнуудые даагшад Загузина, Брянская ба бусад хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ захалаа.

Түрүү һаалишад

Мүнөө манай республикын һаалишад бүхэн малай ашаг шэмэ үгэлгые эрид дээшэлүүлхэ гэжэ табадахи табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан зорилгые дүүргэхын түлөө эдэбхитэйгээр ажаллана.

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад нүхэд Д. Сампилова ба Ц. Чимитова гэгшэд республиканска мүрысөөндэ оролсоод, эрхим амжалтануудые туйлаба. Даажа абаһан 18 — 18 үнеэдэйнгээ үнеэн бүриһөөнь дунда жэшээгээр 7 һара соо Д. Сампилова — 1387 литр, Ц. Чимитова—1027 литр һү һаагаад байна.

Түрүү һаалишадай жэшээгээр тус колхозой бусад һаалишад хүдэлмэрилнэ.

Б. Балданов.

Торидо таряа хуряалга эхилбэ

ТОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Желтуриин сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо түрүүлэн августын 16-да таряа хуряажа эхилбэ. Комбайнер Гончаров самоходно комбайнаар намарай хара таряа хадажа ябана. Мүнөө түрүүшын хэдэн арбаад гектар таряан хадагдаа. Энэ колхоздо августын 17-һоо хоёрдохи комбайн таряа хуряалгада ороо.

«Улаан-Бургалтай», «Заветы Ильича» колхозууд мүн лэ таряагаа хадажа эхилээ.

Д. Доржиев.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЗАЛУУШУУЛЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ—ТОН ШУХАЛА ЗОРИЛГО МҮН

Комсомолецууд ба залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээнүүд тухай энэ оной март һарада КПСС-эй обкомой IV пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Комсомолецууд ба залуушуулые хүмүүжүүлхэ энэ шухала хүдэлмэрие олохон партийна организацинууд тооногүй гэжэ пленум тэмдэглэһэн, тус хүдэлмэри эрид һайжаруулха хэмжээнүүдые абахыень партиин айкомууд болон райкомуудые уялгалһан байгаа.

Гэхэ зуура, КПСС-эй Железнодорожно райком, районой олохон партийна эхин организацинууд КПСС-эй обкомой пленумэй шиидхэбэрие муугаар дүүргэнэ. Райком болон партийна эхин организацинууд эмхидхэлэй-политическэ талаар комсомольско организацинуудые бэхижүүлжэ, тэдэниие партийна заабаринуудые бэелүүлжэ шадаха дайшалхы коллективүүд болгохо тухай оролдолго багаар гаргана. Тиимэһээ район дотор муугаар хүдэлмэрилдэг комсомольско организацинууд олон. Паровозо-вагонно заводой зарим партийна эхин организацинууд, жэшээлхэдэ, паровоз хабсаралгын, паровозо-механическа нэгэдэхи цехүүдэй партийна эхин организацинууд КПСС-эй обкомой пленумэй тогтоолые партийна суглаанууд дээрээ зүбшэн хэлсээгүй байха юм. Энээнэй түлөө мүн заводой партийна комитет зэмэтэй.

Комсомолецууд ба залуушуулай политическэ һуралсал эмхидхэлгэдэ горьтой дутуунууд гарадаг байгаа.

Ехэ комсомольско организацинуудайнь нэгэн—паровоз хабсаралгын цехын комсомольско организаци муугаар хүдэлмэрилнэ. Суглаануудынь үсөөн үнгэргэгдэнэ, тэдээндэ комсомолецуудайнь тэн хахад хуби ябадаг юм. Эндэ комсомолецуудай политическэ һуралсал таһалдуулагдаа шахуу. Юуб гэхэдэ, кружогууд болон политһургуулинуудынь программаа дүүргээгүй. Тиихэдэ паровоз хабсаралгын цехын партийна организаци комсомольско организациин хүдэлмэри һайжаруулха тухай асуудал энэ жэлдэ партийна суглаан дээрэ оройдоошье зүбшэн хэлсээгүй. Тэрэшэлэн котельнэ, паровозо-механическа хоёрдохи цехын партийна организацинууд комсомольско хүдэлмэриин байдалаар һонирхоногүй. Эдэ партийна организацинуудай секретарьнууд ба коммунистнууд комсомольско суглаанууд дээрэ хаа яа байлсадаг, суглаанда бэлэдхэхэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлхэ хэрэгтэнь һулаар туһалдаг юм.

Союз доторой хүдэлмэриин һула байһые юун гэршэлнэб тэхэдэ, заводой комсомольско организацида гэшүүдэйнгээ түлэбэри хаһа саг соонь оруулдаггүй баримтанууд үшөө бии. Зуу үлүүтэй комсомолецууд Уставай энэ эрилтые сахинагүй. Залуушуулые хүмүүжүүлхэ талаар мүртэй хүдэлмэри хэгдэдэггүй дээрэһээнь залуушуулые комсомолдо абаха хэрэг хангалтагүй байна. Заводой залуушуулай миил 39 процентнь ВЛКСМ-эй гэшүүд юм. Зарим цехүүдэй комсомольско организацинууд энэ жэлдэ ВЛКСМ-эй зэргэдэ нэгэшье хүниие абаагүй байха юм. Паровоз хабсаралгын цехтэ ном, дэбтэр пропагандалха хүдэлмэри ябуулагдадаггүй, литературна болон элдэб вечернүүд үнгэргэгдэдэггүй байха юм. Тэрэшэлэн спортивна хүдэлмэри муугаар табигданхай. Уранһайханай самодеятельность хүгжөөгдэдэггүй байна.

Ушар иимэһээ, партиин райком болон партийна эхин организацинууд залуушуулые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэреэ һайжаруулхын тулада комсомольско организацинуудые саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ уялгатай.

М. Кандабаев.

Колхознигуудай мүрысөөе иигэжэ хүтэлбэрилнэбди

Манай колхоз аймаг соогоо томохон колхозуудай нэгэн юм. Таряанажалай 7 бригадатай, малажалай 5 фермэтэйбди. Бригаданууд болон фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудые тэжээлэй база байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадуулхын тулада манай колхозой партийна эхин организаци үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин эхилхэтэй хамта, бригадануудай, мүн тус тус колхознигуудай хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэһэн байна. Бригаданууд хоорондын социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд 5 хоноод гаргагдадаг юм. Һүүлшын дүнгөөр үбһэ хуряалгада эрхим амжалта туйлаһан, сабшаһан үбһөө һайн шанартайгаар хуряажа абаһан нүхэр Ревенскиин бригадада партийна организациин ба колхозой правлениин дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһан байна.

Үбһэ хуряалга дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхознигуудай дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. КПСС-эй 50 жэл тухай КПСС-эй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин таһагай, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинай Институдай тезисүүдые, мүн СССР-эй Верховно Советэй табадахи сессиин материалнууд болон нүхэр Маленковой хэлэһэн үгые агитаторнууд колхознигуудай дунда тайлбарилна, газетын һонинуудые уншажа үгэнэ.

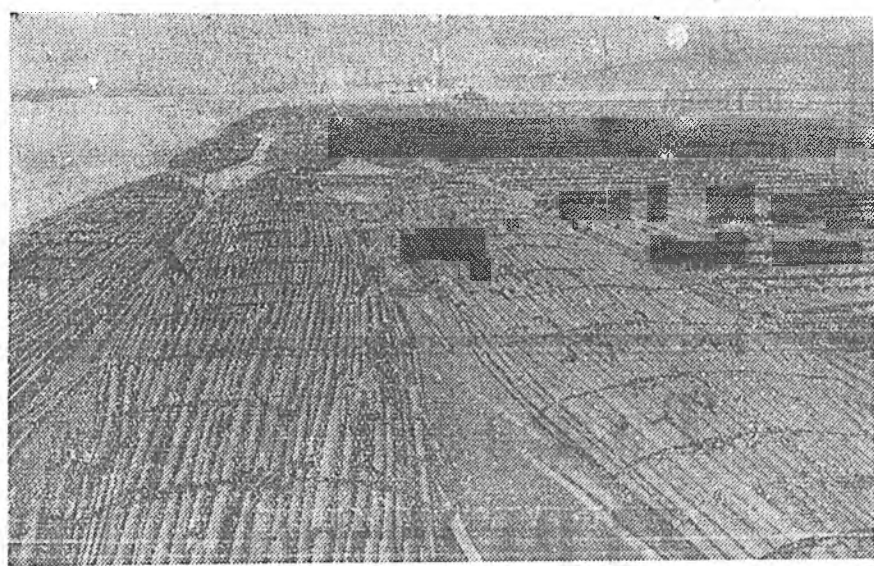
Колхозойнгоо ажабайдалһаа жэшээнүүдые харуулжа, тэдэнэр хөөрэлдөөгөө һонирхолтойгоор үнгэргэдэг байна. Жэшээлхэдэ, социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан колхознигууд тухай хөөрэжэ, тэдэнһээ жэшээ абахыень уряалдаг, мүн үдэрэйнгөө даалгабариие дүүргэдэггүй колхознигуудые шүүмжэлдэг юм. Гадна «дайшалхы хуудаһануудые» гаргалсадаг, харуулан ойлгуулха агитаци эмхидхэдэг юм. Эдэ бүгэдын ашаар манай колхоз үбһэ хуряалгаяа эмхитэйгээр ябуулжа байна. Мүнөө 20000 центнер үбһэ бэлдэгдээ. Сабшалга дүүргэгдэхэ дүтэлөө.

Манай колхозой таряанай полинууд дээрэ 14 комбайнууд хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэ агрегадууд хүнүүдээр сүм бүридүүлэгдэнхэй. Гүрэндэ таряа тушаалгые сентябриин 15-да, таряа хуряалгые гараха һарын 25-да дүүргэхэ, хадагдаһан соломоёо һүрилхэ, намарай пар хахалалгые, үрһэ хүрэнгэ хаалгые октябриин 1 болотор дүүргэхын түлөө тэмсэл ябуулагдана. Таряа хуряалгада шалгарһан бригадануудые шагнахын тула дамжуулгын Улаан туг бии болгогдоо. Гүрэндэ таряа тушаажа эхилээбди.

Гэхэ зуура, манай хүдэлмэридэ дутуунууд үшөөл бии. Сабшалга тармалга хоёрой хоорондо забһар гаргагдана, силос даралга хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Мүн набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын түсэб миил 70 процент дүүргэгдэнхэй.

Эдэ бүхы дутуу дунданануудые усадхахын тула колхозой правлени ба партийна эхин организаци зохихо хэмжээнүүдые абажа байна.

К. Красинский, Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

Казань. Зуун мянга шахуу модо шэрэһэн асари ехэ һала Космодемьянскһаа Волгоор уруудаба. «Валерий Чкалов» пароход тэрэниие шэрэжэ ябана. Энэ ехэ модые түмэр замаар шэрэхэ болоо һаа, 60 гаран состав хэрэгтэй болохо байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Казань городой дэргэдэ, Волгоор һала караван ябажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Гээгдэлдэ ороһон леспромхоз

«Забайкаллес» комбинадай ашаг юлзогүйгөөр хүдэлмэрилдэг предприятинуудай нэгэниинь болохо Байкальска леспромхоз 1953 оной түрүүшын хахад жэлэй туршада гүрэнэй 981,7 мянган түхэриг мүнгэ зөөри үлүү гаргашалбашье, түсэбөө бүхы показательнуудаарнь дүүргэбэгүй. Тус леспромхоз 17 мянган кубометр модо дутуу бэлэдхээ, шэрэлгээр —57 мянган кубометр ба таллуулгаар —27 мянган кубометр модо гүрэндэ дутуу үгөө.

Байкальска леспромхоз юунһээ боложо иимэ байдалда орооб?

Энэ асуудалда харюу болгон леспромхозой директорэй уялгые дүүргэгшэ инженер нүхэр Титов иигэжэ хэлэдэг:

— Манай леспромхоздо хүдэлмэришэд үсөөн, механизаторска кадрнууд үгы. «Забайкаллес» комбинат ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй.

Зүгөөр, леспромхозой ажалябуулгые хаража үзэхэдэ, эдэ үгэнүүд ямаршье үндэһэгүй байха юм. Юуб гэхэдэ, леспромхоз шэнэ техникээр хүсэд дүүрэн хангагданхай, механизаторска кадрнууд болон хүдэлмэришэдөөр олон байха юм.

Тус леспромхоздо бии байһан механизмууд хэлэшэгүй муугаар ашаглагдана. Ажалай эмхидхэл һулаар табигдаһан дээрэһээ хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ тон бага байна.

Леспромхозой Соболихо ба Саяпиха гэжэ пунктда ПЭС—12/1200 маркын электростанцинуудай хүсэн дүүрэн ашаглагданагүй, 6 электрохюрөөгэй оройдоо хоёрынь ашаглагдана. КТ—12 гэжэ хүсэтэ тракторнууд техническэ харууһа муугаар хэгдэһэнһээ боложо, түргөөр заһабарилгада ороно.

Ажалай эмхидхэлэй муугаар табигдаһан дээрэһээ, тус леспромхозой хүдэлмэридэ олон дутуу дунданууд үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Саяпиха гэжэ пунктын электростанцида уһа зөөхэ хүн томилогдоогүй, харин электромеханик нүхэр Терюханов уһа өөрөө асардаг юм. Уһандаа ошоходоо электростанцияа байлгажархёод ябадаг. Тиимэһээ үдэр бүри 2—3 час соо электростанци, мүн тэндэ ажалладаг 10 хүн хүдэлмэригүй миин байжа, хүдэлмэриингөө сагые дүүрэн ажалланагүй.

Энэ пунктын начальнигай уялгые дүүргэгшэ нүхэр Молчанов ажалай эмхидхэл ба журамые һайжаруулхын орондо дутагдалнуудтаяа эбсэнэ, тэдэниие усадхаха гэжэ оролдоногүй.

Ажалай эмхидхэл ба журам гансашье энэ пунктда һула бэшэ, харин бүхы участогууд тон лэ иимэрхүү байдалтай.

Леспромхоз бүхы дээрээ хахад жэлэй туршада автомашина, тракторнууд ба электростанцинуудые ашаглаха түсэбөө оройдоо 46 процент дүүргээ. Гадна, энэ леспромхоздо намар-үбэлэй сезондо бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Харты заһабарилга хэгдэнэгүй, газогенераторна түлишэ бэлэдхэгдэнэгүй. Хүдэлмэришэдэй байрануудые заһабарилгын хүдэлмэри хэгдээгүй тооной. Гэр байрануудай үгы дээрэһээ тус леспромхоз кадрова хүдэлмэришэдые абаха аргагүй болоод байна.

Байкальска леспромхозые гээгдэлһээнь гаргаха талаар шууд хэмжээнүүдые «Забайкаллес» комбинадай хүтэлбэрилэгшэд абаха зэргэтэй.

В. Тарабаев.

Модо түсэбһөө гадуур эльгээнэ

Баргажанай леспромхозой модо урадхуулгын участогай коллектив энэ сезониие амжалтатайгаар дүүргэхэ зорилго урдаа табяад, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэ.

Тус участогай коллективэй дунда нүхэр С. Лебедевэй бригада илангаяа һайн амжалтануудые туйлана. Энэ бригадынхид бултадаа бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, модо ашаха даалгабаряа үдэр бүри 190 процент дүүргэнэ. Мүн нүхэр Канашинай, Осиповой хүтэлбэрилдэг бригаданууд Лебедевэй бригадынхидһаа хожомдоногүй. Эдэ бригадынхид үдэр бүри даалгабаряа 170—180 процент дүүргэдэг юм. Лебёдчигууд нүхэд Волков, Зубакин, Вульфович ехэ бүтээсэтэйгээр ажаллана.

Тус участогай коллектив графигай ёһоор хүдэлмэрилжэ, июль һарын түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур нэгэ мянган кубометр модо Эхэ орондоо үгэһэн байна.

Мүнөө тус коллектив август һарын түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур нэгэ мянган кубометр модо ороной шэнэ барилгануудта эльгээхэ гэһэн уялга абаад, бүхы хүсэ шадалаа гарган ажаллажа байна.

Д. Гыргенов.

Сэлэнгэдэ худалдаа наймаа һайжаруулха

Советскэ арадай ажабайдал улам һайжаржа, тэдэнэй эрилтэнүүд бүри ургажа байна. Эдэ эрилтэнүүдые гүйсэд хангаха хэрэгтэ парти, правительство тон ехэ анхарал хандуулна. Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд советскэ худалдаа наймаа һайнаар эмхидхэжэ, ажалшадта эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудые саг соонь хүргэхэ хүндэтэ үүргэтэй. Республикын худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда энэ үүргэеэ һайнаар дүүргэдэг хүнүүд олон. Гэбэшье, худалдаа наймаанай нилээд олон организацинуудай хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии байна.

Сэлэнгын аймагай худалдаа наймаанай организацинуудые абажа үзэе.

Бурмонторгын системын Селендумска отделени ехэнхидээ мотор заһабарилгын заводой ба МТС-эй хүдэлмэришэд болон албахаагшадые хангадаг юм. Эндэ эдеэ хоолой нэгэ магазин, промышленна эд бараанай нэгэ магазин ба киоск бии. Эдеэ хоолой магазинай продавец нүхэр Сампилова худалдаа наймаанай гуримые саг үргэлжэ эбдэдэг, тэрэниие наринаар сахиха гэжэ оролдодоггүй юм. Тэрэ хадаа хүнүүдые мэхэлхэ, хилээмэ болон бусад зүйлнүүдые наймаалхадаа дутуу үгэхэ гэжэ оролдодог. Сампиловагай муугаар хүдэлмэрилдэг тухай хэдэн олон гомодол ба мэдүүлгэнүүд хүдэлмэришэдэй болон албахаагшадай зүгһөө ороһон байбашье, тэдээниие хэншье шалгажа үзөөгүй, ямаршье хэмжээ абтаагүй байһаар. Энэ магазин соо санитарна гурим сахигданагүй. Магазинай прилавка дээрэ олон янзын эдеэ хоолтой хайрсагууд сомоотой байдаг. Гадна, магазин соонь хооһон хайрсагууд дүүрэн сомоотой дээрэһээнь 5—10 хүнэй ороходо эрьехэ аргагүй болодог.

Аймпотребсоюзай оптово складууд муу түхеэрэлтэтэй юм. Эдэ складууд капитальна заһабарилгада үни хада орохо байһан аад, мүнөөшье муу, һандархай байһан зангаараа. Складуудай бага дээрэһээ промышленна товарнууд газаа, задархай сарай соогуур хээтэй хэбтэнэ. Складууд һүниндөө тамгалагдангүй, харууһагүй үлэдэг. Складууд соонь ариг сэбэр сахигданагүй, стеллаж ба полконуудай үгы дээрэһээ эд бараан газарта, шорой тоонондо дарагдажа хэбтэдэг.

Мүн аймпотребсоюзай пекарни бүришье хангалтагүйгөөр ажаллана. Энэ пекарни түүхэй, шанар муутай хилээмэ гаргадаг. Хилээмэ соонь заримдаа элдэб бүдэй өөдэһэн дайралдадаг юм.

Тэрэшэлэн тус аймпотребсоюзай чайна муугаар хүдэлмэрилнэ. Чайнын хүдэлмэрилэгшэд эдеэлхээ ерэгшэдые удаанаар хүлеэлгэнэ. Эдеэ хоол муу шанартайгаар, нэгэ янзаар буйлуулагдана, ассортиментые үргэдхэхэ гэжэ хэншье оролдоногүй. Мүнөө эндэ овёсой, манна крупагаар бэлэдхэгдэһэн эдеэ хоол байхагүй.

Ажалшадай эрилтэнүүд тодорхойлогдоногүй, ямар эд бараан наймаанда түргэн гаранаб гэжэ хэншье шэнжэлэн үзэнэгүй. Энэл ушарһаа мүнөө аймагай магазинуудта эрэшүүлэй носки, тройной одеколон, бритвэ ба тэрэнэй хэрэгсэлнүүд, мүн ажалшадта шухала хэрэгтэй бусадшье юумэнүүд аймпотребсоюзай складууд соо байбашье, гаргагдажа худалдагданагүй. Бүхы аймаг доторхи магазинуудта һүүлшын нэгэ хахад һарын турша соо «Ракета», «Красная звезда», «Беломорканал» гэжэ папиросууд наймаалагдаагүй.

Тиихэдэ аймпотребсоюзай райммагта эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй костюм, пальто гэхэ мэтын хубсаһан үгы.

Аймагай 7 сельпогой нэгэниинь шье 1953 оной нэгэдэхи кварталай түсэб дүүргээгүй байха юм. Хоёрдохи кварталай эд бараанай эрьесын түсэбые 5 сельпо дүүргэжэ шадангүй байшоо. Эдэ 7 сельпонуудай дунда Сэлэнгын сельпо илангаяа муугаар ажаллана. Юрөөгэй, Бүхэнэй болон Үбэр-Зөөхэйн сельпогой хүтэлбэрилэгшэд малай фермэнүүд, таряанажалай бригаданууд дээгүүр нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэнэгүй.

Сэлэнгын аймагай худалдаа наймаанай организацинуудта яаһадаа иимэ байдал тохёолдооб гэхэдэ, аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд, правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Батуев ажалшадай эрилтэнүүдые һайнаар шэнжэлэн тодорхойлногүй, ажалшадые хангаха хэрэгтэ анхаралаа тон багаар хандуулна.

А. Батомункуев.

Правительственна мэдээсэл

Советскэ Союзда водородно бомбые туршалга тухай

Һаяхан Советскэ Союз дотор хэдэн янзын водородно бомбонуудай нэгэниинь туршалга хэхэ зорилгоор тэһэлэгдэһэн байна.

Водородно бомбо соо хүсэ ехэтэ термоядерна реакци хэгдэжэ, ехэ хүсэтэй тэһэрэлгэ болоо. Водородно бомбын хүсэниинь атомна бомбонуудай хүсэнһөө оло дахин үлүү ехэ байна гэжэ туршалга харуулаа.

Советскэ Союзай атомна зэбсэгтэй болоһоор хэдэн жэл болоһониинь, энэ зэбсэгые тус тус ушарта туршажа үзэһэниинь мэдээжэ. Верховно Советэй 5-дахи сесси дээрэ энэ оной августын 8-да СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Г. М. Маленковой хэлэһэн үгэһөө мэдэхэдэ, Советскэ Союз водородно бомбо үйлэдбэрилгын нюусые тэрэшэлэн шудалан хэрэглэһэн байна.

Советскэ Правительствын энэ мэдээсэл тушаа хилын саана ехээр бэшэбэ. Атомна бомбые, удаа тээнь водородно бомбые гансал США үйлэдбэрилдэг юм гэжэ өөрынгөө политикада найдадаг гадаадын зарим этэгээдүүд хадаа Советскэ Союз водородно зэбсэг үйлэдбэрилгын нюусые шудалан хэрэглэбэ гэһэн баримтаар арадуудые айлгаха, энээнтэй дашарамдуулан, яаралтайгаар зэбсэгжэлгые улам шангадхаха зорилгоор энээниие хэрэглэжэ, хүнүүдые айлгаха сошордуулха гэжэ оролдоно.

Тиигэжэ айлгаха сошордуулха ямаршье үндэһэ баримтанууд урда сагташье, мүнөөшье байхагүй гэжэ мэдүүлхые Советскэ Правительство шухалада тоолоно.

Арадуудай эб найрамдал ба аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ ябадалда шэглүүлэгдэһэн Советскэ Союзай хэлбэришэгүй сэхэ политикатай зохилдуулан, Советскэ Правительство болбол буу зэбсэгүүдые нилээд ехээр хороохо, хүнүүдые олоор хюдалгын атомна ба бусад түхэлэй буу зэбсэгүүдые хэрэглэлгэ хорихо, энэ хорилтодо Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хэмжээн дотор уласхоорондын нарин шанга хиналта тогтоохо гэжэ бусад оронуудай правительствонуудта нэгэтэбэшэ дурадхаһан байна.

Советскэ Правительство энэ хараа бодолые мүнөөшье батаар баримтална.

КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ

Ленин, Сталин Бурят-Монголой АССР-эй арадуудай зохёол дотор

Үнгэрэгшэ гушан жэлэй турша соо Бурят-Монголнай түрүү социалистическэ промышленностьтай, хүгжэнги хүдөө ажахытай, формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культуратай республика болоод, олонациональна Эхэ оронойнгоо эбтэй этэй бүлэ соо урган һалбаржа байна. Урдань үзэг бэшэг мэдэхэгүй, зоболонто дарлалта доро байһан бурят-монгол арад бүхы дэлхэйн ажалшан арадай агууехэ вождьнор В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай болон табин жэлэй саада тээ тэдэнэрэй байгуулһан алдарта Коммунистическэ партиин ашаар коммунизмын гэрэлтэ замда гаража, ажахын ба культурын талаар айхабтар ехэ амжалтануудые туйлаа. Золтой, жаргалтай ажабайдалтай болоһондоо агууехэ багшанар Ленин, Сталиндаа, түрэл Коммунистическэ партидаа уялгатайбди гэжэ республикымнай ажалша бүхэн сээжэдээ бүхөөр хадуужа ябадаг.

Республикымнай гушан жэлэй ойдо зорюулан, Бурят-Монголой номой хэблэлэй гаргаһан «Ленин, Сталин Бурят-Монголой АССР-эй арадуудай зохёол дотор» гэжэ ном соо ажалшадай зохёоһон дуунууд, частушканууд, шүлэгүүд, үльгэр болон поэмэнүүд толилогдонхой. Эдэ зохёолнуудай авторнуудынь гансахан лэ профессиональна уранзохёолшод бэшэ юм. Харин тэдэнэй дунда жнирэй колхознигууд Дармаев (Закамен), П. Тушемилов (Усть-Орда), дунда һургуулиин һурагша А. Жамбалдоржиев, залуу уранзохёолшод Ч. Намжилов, Ц. Бадмаев, Д. Жалсараев, Ц. Жимбиев, студентнэр Н. Дамдинов, С. Ангабаев, хүдэлмэришэн Н. Цынгуев, арадай үльгэршэн А. Тороев ба бусад бии. Эдэ нүхэдэй зохёолнуудые тус номой редколлегиин суглуулан согсолжо гаргаһаниинь ехэ һайшаалтай байна. Тэдэнэй зохёолнууд В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай мүнхэ образуудые гүнзэгы удхатайгаар харуулжа, ажалшадые Эхэ орондоо болон Коммунистическэ партида үнэн сэхээр хүмүүжүүлхэ гэһэн зорилготой.

Агууехэ вождьнор В. И. Ленин, И. В. Сталиниие болон Коммунистическэ партияа алдаршуулан магтажа, арад зоной дунда үргэнөөр дэлгэрһэн дуунуудаар, частушкануудаар тус ном эхилнэ. Республикымнай нютаг бүхэндэ улаан галстугта пионернүүдһээ эхилээд, буурал сагаан толгойтой үбгэд, хүгшэд хүрэтэрөө үнэн зүрхэнһөө баярлан, вождьнор тухайгаа иигэжэ дуулана:

Ажалшан олондоо сасараашa
Алтанхан туяае угтанамди,
Арадтаа жаргалан асарааца
Ленинээ—Сталинаа магтанамди,
(«Ленинээ—Сталинаа магтанамди»).

Эрхэ сүлөөтэ, зол жаргалта ажабайдал олгоһон агууехэ вождьноороо магтаһан энэ дуун бурят-монгол арад зоной гүн дундаһаа гараа.

Тус номой хоёрдохи бүлэгтэнь шүлэгүүд оронхой. Агууехэ вождьнор В. И. Ленин, И. В. Сталин тухай болон Коммунистическэ парти тухайгаа республикымнай мэдээжэ уранзохёолшод Х. Намсараев, Ц. Галсанов, Ж. Тумунов, Ш. Нимбуев гэгшэдэй бэшэһэн олохон шүлэгүүд бии. Дэлхэй дээрэ эгээл түрүүлэн социалистическэ гүрэниие байгуулһан гениин В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай дүлэтэ образуудые уран хурсаар харуулан, хахад зуун жэлэй саада тээ тэдэнэрэй байгуулһан Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр советскэ арад коммунистическэ общество байгуулжа байна гэһэн идейгээр уранзохёолшодой шүлэгүүд нэбтэрэнхэй.

Арадай оюун бэлигые
Алтан дээгүүр задаруулан,
Таряаша малшын зорилгые
Табанжэлээр бадаруулан,
Баатар ажалшын энгэртэ
Балта хадуур хээлэн,
Барилга тээшэ уряалнаш.
Багша,
вождь,
нүхэр Ленин, —

гэжэ поэт Ц. Галсанов «Ленин» гэһэн шүлэг соогоо бэшэнэ.

В. И. Ленин, И. В. Сталин тухай шүлэгүүдые манай залуу поэдүүд олоор бэшэдэг. Тэдэнэрэй шүлэгүүдэй зариманиинь тус ном соо толилогдонхой. Дамба Жалсараев «Ленинэй бэшэг» гэһэн шүлэг соогоо И. В. Сталинай Шэнэ-Удэдэ сүлэлгэдэ байхадаа багша Ленинһээ тон түрүүшын бэшэг абаһан тухай түүхэтэ событиие үнэншэмөөр харуулна:

Большевигүүдэй
булад шэнэ партиие
Байгуулха гэһэн
багша Ленинэй түсэбые
Уншана Сталин. —
Удаан һууна аниргүй.
Огтошье һалхинай
шууяха намданагүй.
Олон жэлээр
урагшaa харана, Лениндэл!
Октябрьда бадарха
ошонууд урдань яларна.

Ц. Жимбиевэй «Байлдаанда, ажалда иланабди», Н. Дамдиновай «Эхэ оронойм карта», «Жаргал тухай», Г. Чимитовэй «Багша Сталиниие харааб» гэһэн шүлэгүүд хүсэд дүүрэһэн удхатай, уранһайханай талаар яһала һайн зохёолнууд болонхой.

В. И. Ленин, И. В. Сталин багшанартаа зорюулжа бэшэһэн үльгэрнүүд ба поэмэнүүдһээ номой һүүлшын бүлэг бүридэнхэй. Тэдэнэрэй олонхинь «Бурят-Монголой үнэн» газетэдэ, «Байкал» альманахта болон бусадшье номууд соо толилогдожо, уншагшадай зүгһөө сэгнэлтэ үни абаһан байна. Тиимэһээнь энэ багахан статья соо тэдээн тухай дахин дабтаһанай үрэгүй гэжэ һанагдана.

Тус ном соо уранзохёолшодой бэшэһэн зарим һайн шүлэгүүдэй, бусад зохёолнуудай оруулагдабашье, юрэнхыдөө зарим тэды дутагдалнууд бии байна. Энэ номые яаралгүйгөөр бэлэдхэжэ, удхынгаашье, идейно-уранһайханайнгаашье талаар эрхим зохёолнуудые үшөөл шэлэн оложо, зүбшэн хэлсэжэ гаргаха арга байгаа. Теэд, энэ ном ехэ яаралтайгаар, богонихон болзор соо хэблэн гаргагдаа гэжэ уншахадашье мэдэгдэмээр. Жэшээнь, гаргашагтань Ш. Нимбуевай «Нойрсогты, амгалан нойроор», Д. Мадасоной «Сталин манаараа» гэһэн шүлэгүүд бии гэжэ тэмдэглэгдэнхэй аад, ном соонь байхагүй юм. Тэрэшэлэн Ц. Дандаровай «Залуу агитатор», А. Мангатхановай «Кремлиин одон» гэхэ мэтэ үшөөл «болбосороогүй», һайса заһажа гаргамаар шүлэгүүд болон зарим дуунуудшье бии.

«Ленин, Сталин Бурят-Монголой АССР-эй арадуудай зохёол дотор» гэжэ номой хэблэгдэн гаралгые ехэ һайшаамаар байна.

Б. Дондоков.

Комбайнер Ивановой худэлмэриин дүй дүршэл тухай

Үнгэрһэн жэлдэ Мухаршэбэрэй аймагай Ново-Заганска сельсоветэй Сталинай нэрэмжэтэ томоджоглоһон колхоз баян ургаса хуряагаа һэн. Энэ колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг Гашейн МТС-эй комбайнернууд болон бусад механизаторнууд бүхы оролдолгоёо, үүсхэл шадабаряа гаргаһан юм. Илангаяа комбайнер Михаил Филиппович Иванов машинаяа эрхимээр ябуулжа, «Сталинец—6» гэжэ комбайнаар сезон соо 707 гектар таряа хадаһан, 10397 центнер таряа эрхиһон байна. Нүхэр Ивановой хүтэлбэрилдэг комбайнова агрегадта комбайнерой туһалагша—штурвальна Абрам Максимов, соломокопнитель дээрэ Агап Иванов, Мартемьян Ревенский, мүн тракторнстнууд Иосиф Иванов, Иван Максимов гэгшэд хүдэлмэрилдэг һэн. Энэ багахан аад, эбтэй эмхитэй коллектив эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулһан байна. Нүхэр Иванов ямар аргаар эрхим амжалтануудые туйлааб гэхэдэ, комбайнаа эртээнээ заһабарилһан, хүдэлмэрилжэ байха үедөө техническэ заабарини ёһоор һайнаар харууһалһан байгаа.

Комбайнаа һайнаар заһабарилха

Энэ жэлдэ нүхэр Иванов үсэд дангаар, оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ, комбайнаа 20 үдэр соо заһабарилжа дүүргэә. Заһабарилһанайнгаа һүүлдэ комбайнаа обкатка хэхэ хэрэгтэ тэрэ ехэхэн анхарал хандуулна. Тогтоогдомол туримай ёһоор комбайнайнгаа мотор, молотилка, хедерые удаа удаагаар, тиигээд комбайнаа бүхыдэнь хүдэлгэжэ, ябуулжа үзэнэ. Комбайнаа нүхэр Иванов байра дээрэншье, ябуулгадшье обкатка хэдэг заншалтай. Машинаяа обкатка хэһэнэйнгээ удаа бүхы шүрэбүүдыень шалгадаг, шангадхадаг байна. Мүн подшипнигууд шэнэ тоһоор тоһодогдодог, моторой катер соохи автол шэнэлэгдэдэг байна. Нүхэр Иванов полин дээрэ гарахатаяа хамта комбайнаа хүдэлмэрилүүлэн обкатка хэхын тулада түрүүшын үдэр хедерэйнгээ хахадаар абхуулаад, 2—3 гектар хададаг, хойто үдэрын хедерэйнгээ дүрбэнэй гурбан хубяар абхуулаад, үдэр соо 4—5 гектар хададаг, тиигээд лэ нэгэдэхи скорость дээрэ бүхы хедерээрээ абхуулан хадажа эхилдэг байна. Энэ үедөө 2—3 час болоод лэ бүхы шүрэбүүдыень шангадхадаг, гэнжэнүүд ба ременьнүүдыень шалгажа үзэдэг юм.

Таряа хуряалгада орохынгоо урда тээ нүхэр Иванов унаһан таряа хадахын тулада түхеэрэлгэ бэлэдхэдэг, һэлгэгдэхэ детальнууд болон инструментнүүдээ хүсээдэг байна.

Хуряаха газартаяа танилсана

Хуряалгын эхилхэһээ хэдэн үдэр урид нүхэр Иванов колхозой түрүүлэгшэ болон тарянажалай бригадирнуудтай хамта ябалсажа, комбайнаараа хадаха полинуудаа эрьежэ ерэдэг, хүүргэ, гарасануудые шалгадаг юм. Тиигээд бүхы дутагдалнууд усадхагдадаг байна.

Комбайнай хадажа орохын урда тээ полиин булан тохойнууд сабшагдадаг, мүн хүндэлөөшэдөө орходоо утаашаа 6—8 дахин ута загонууд хадагдадаг. Энээнэй ашаар хадажа байһан полиёо тойроходонь бага саг гаргашалагдана.

Техническэ харууһа ехэ удхашанартай

Комбайнаа заһабарилжа бэлэн болгоһонойнгоо удаа нүхэр Иванов агрегадайнгаа коллективые һайн, дүршэлтэй хүнүүдээр бүридүүлхэ, хүдэлмэреэ зүбөөр түсэблэхэ, ажалаа һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулдаг. Сугтаа хүдэлхэ хүнүүдээ бүридүүлээд, тэдэнтэй хөөрэлдэжэ, ямар гуримтайгаар ажаллаха тухайнь инструктаж үгэдэг, һургадаг байна.

Михаил Филиппович машинадаа заправка хэхэ, техническэ харууһалга хэхэ хүдэлмэринүүдэй нарин гурим тогтоодог. Комбайнерай туһалагша — штурвальна соломокопнитель дээрэ хүдэлмэрилдэг нэгэ хүбүүнтэй хамта комбайнайнгаа молотилкые харууһалдаг байна. Тэдэнэр комбайнаа аршадаг, тоһодохо газарнуудыень тоһододог, шүрэбүүд, гэнжэнүүд болон ременьнүүдыень шалгажа, шангадхадаг, бүхэлдэг байна. Хоёрдохи хүбүүнэйнь учётчигтой хамта комбайнайнгаа моторой хойноһоо харууһалдаг, шоройтооһонһоонь аршадаг, саг болзортонь тоһододог, уһа, горючи болон тоһоор заправка хэдэг юм. Агрегадай начальник комбайнаа бүхыдэнь шалгажа, механизмуудыень тоһодожо байдаг байна. Трактористнууд тракторайнгаа хойноһоо техническэ харууһа хэжэ, хододоо бэлэн байлгадаг.

Михаил Филиппович комбайнайнгаа гэнжэнүүдтэ онсо анхаралаа хандуулжа, ажалай һүүлдэ үдэр бүри тайлажа абаад, халаагдаһан автол соо угаадаг. Энэнэй ашаар комбайн гурбан сезон соо гэнжэ һэлгэлтэгүй хүдэлмэрилдэг юм.

Хэрбээ комбайнаа сүүдхэ соо хүдэлмэрилүүлээ һаа, үдэшэнэйнь харанхы болохын урда тээ нэгэ дахин, тиигээд үглөөгүүр нара гарахын урда тээ, тарянай үшөө шүүдэртэй байхада хоёрдохёо техническэ харууһа хэгдэнэ.

Часай график

Нүхэр Иванов часай графигаар хүдэлмэрилдэг. Энэ арга хэрэглэһэнэй ашаар комбайнова агрегадайнгаа үйлэдбэриин бүтээсые нилээд дээшэлүүлһэн байна. Михаил Филиппович хүдэлмэриингөө часай графигые агрономтой хамта зохёодог. Тэрээн соонь техническэ харууһалга хэлгэдэ, нэгэ полиһоо нүгөөдэ полидо ошолгодо, таряа хадалгада гэхэ мэтэшэлэн бүхы хүдэлмэридэ гаргашалагдаха саг хараалагдадаг байна. Часай график зохёоходоо тарянай үдхэн шэнгэниие, загоной ута богониие, полиин арюун сэбэрые, хадын ташалуур гү, али тэгшэхэн газар гү, —хуу баранние хараадаа абажа, гаргашалха сагыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Часай графигай дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа байхын тулада нүхэр Иванов часытай ябадаг. Энэ методээр хүдэлмэрилжэ эхилһээрнь агрегадай гэшүүн бүхэн саг үргэлжэ ажалтай байдаг болоо. Тиигээд час бүхэндэ хүдэлмэриин шалгагдажа байдаг тула агрегадай гэшүүдэй дунда ажалай журам һайжараа.

Часай графигые бэелүүлгэдэ халаанай дүүрэхэтэй хамта шалгалта хэхэнь ехэ удхашанартай. Агрегат хүтэлбэрилжэ ябаһан комбайнаар час соо хэһэн хүдэлмэреэ мэдэжэ байха, даалгабаряа дүүргэнэ гү, али үгы гү гэжэ ходо шалгажа байха уялгатай.

Часай графигаар ажаллажа байһан агрегадайхид һаатангүй хүдэлмэрилхын тулада һүниин саг хэрэглэхэеэ, уһа, горючи болон түрхихэ материалаа саг соонь зөөлгэхэеэ заатагүй оролдодог. Энэнийнь гайхалтай бэшэ, юуб гэхэдэ часай графигаар хүдэлхэдэ час, минута бүхэн гамтай байдаг. Энэ ушарһаа нүхэр Ивановой хүтэлбэрилдэг агрегадайхид эдеэлхэшье хоорондоо машинаяа зогсоодоггүй. Комбайнер туһалагшатаяа, халаанай тракторнстнууд ээлжээлжэ эдеэлдэг байна. Тэдэнэр гансашье бүхэли үдэртөө бэшэ, олонхи ушарта һүниндөө хададаг байгаа. М. Ф. Ивановой тухайлһанай ёһоор, һүниндөө хадахада комбайнай үйлэдбэриин бүтээсэ 25—30 процент дээшэлнэ. Зүгөөр, һүниин сагта хадахадаа ехээр нарилха, һэргэгээр хүдэлмэрилхэ хэрэгтэй гэжэ нүхэр Иванов хододоо хэлэдэг. Һүни хадахадаа тэрэ полиёо һайнаар ябажа харадаг, шалгадаг, тэгшэ, унаагүй ургасатай поли шэлэдэг байна.

Тарягаар дүүрэһэн бункераа комбайнайнгаа ябууд дунда һуладхажа байгаа һаа, ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлжэ, үдэр соо үшөө 4—5 гектар хадажа боломоор байдаг гэжэ нүхэр Иванов тоолоно. Энэ зорилгоор нёдондо тэрэ комбайндаа тусхай түхеэрэлтэ хэһэн байгаа. Теэд колхозой правлени хэрэгтэй мэшээгүүдээр, машинаар хангаагүй байшоо һэн.

Таряа хадахадаа бүхы хедерээрээ абхуулаад ябахада, комбайнай үйлэдбэриин бүтээсэ һураггүй дээшэлдэг гэжэ нүхэр Иванов тон зүб тоолоно. Энэ хэрэг гол түлэб тракторнстын тракторaa шадажа жолоодоһонһоо болодог. «Хэрбээ тракторист бүхы хедерээр абхуулаад ябахаар трактораа жолоодожо шадахагүй байгаа һаа, маркер тодхоод ябаха ёһотой» гэжэ Михаил Филиппович хэлэнэ.

Мүн комбайнай үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ түргэнөөр хадалга ехэхэн удхашанартай. Нёдондо Ивановой агрегадайхид тэгшэ тала газарнуудта түргэн скоростёор ябажа, үдэр соо 12 гектарай орондо 30 гектар хүрэтэр хададаг байгаа.

Нёдонойнгоо амжалтануудаар нүхэр Иванов һанаагаа амараагүй, энэ жэл соо сүүдхэ бүхэндэ дунда жэшээгээр 16—18 гектар таряа хадаха зорилго урдаа табяа.

Агроном С. ЕЛАНОВ.

«Бурмонголстрой» трестын барилгын 3-дахи участок дээрэ хүдэлмэрилдэг модошо дархан Артем Минаевич Павлов үдэр бүри 2 нормо дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Павлов булангай тэгшые шалгажа байна.

А. Мантаевай фото.

Сезонойнгоо даалгабари дүүргэбэ

Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай А. Стулевой хүтэлбэрилдэг бригада губшуураар загаһа бариха зуураа, нүхэр Цыбанай дүй дүршэлые хэрэглэн, сезонойнгоо даалгабарие 103 процент дүүргэбэ.

Мүн нүхэр Липановай хүтэлбэрилдэг бригада һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Д. Гергенов.

Шофернуудай мүрысөөн

Кяхта городой автотранспортна № 2 конторын шофернуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ шофер Г. И. Галинский түрүү һуури эзэлбэ. Энэ нүхэр хахад жэлэйнгээ даалгабари 149 процент дүүргээ.

Мүнөө нүхэр Галинский түлеэ шэрэлгэдэ үдэрэйнгөө нормые хододоо 150 процент дүүргэнэ.

С. Дугаров.

Шэнэ номууд

Буркниготоргын номой № 1 магазин шэнэ номуудые ехэ олоор абаба. Тэрэ тоодо:

Н. Черкасов — Капиталистическэ гүрэнүүдтэхи ажалшадай ажабайдал. 80.000 хэһэг тиражтай, 95 мүнгэ сэнтэй.

В. Айзин—Үрэ жэмэстэ модоной хойноһоо харууһалга. 30.000 хэһэг тиражтай, 1 түхэриг 35 мүнгэ сэнтэй.

Т. Шевченко—Лирикэ ба поэмэнүүд. 75 мянган хэһэг тиражтай. 1 түхэриг 25 мүнгэ сэнтэй.

В. Вересаев — Рассказууд. 300 мянган хэһэг тиражтай, 1 түхэриг 30 мүнгэ сэнтэй.

Д. Наливкин—Манай нефть. 50 мянган хэһэг тиражтай, 2 түхэриг 50 мүнгэ сэнтэй.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Шиидхэгдэхэ ёһотой асуудал

Манай республикын Закаменай аймагай, илангаяа дээшэхи Санага талын колхозуудта, Ахын аймагта, мүн Алтайска хизаарта һарлаг, хайнаг үүлтэрэй мал олоор үсхэбэрилэгдэдэг юм. Һарлаг буха манай эндэхи монгол үүлтэрэй, мүн бусад үүлтэрэйшье үнеэн хоёрһоо гараһан малые хайнаг гэжэ нэрлэдэг. Һарлагууд элбэг ехэ, газарта хүрэмөөр нооһотой байдаг. Харин хайнагууд нооһоёо нэгэ бага татанги байдаг юм. Һарлагууд тибетскэ үүлтэрэй туладаа хада уулатай һэрюун һэбшээтэй газарта дуратай. Тиимэһээ тэдэнэр манай эндэхи Байгал шадарай хада уулатай аймагуудта һайнаар дададаг юм.

Һарлаг, хайнагууд юугээрээ һайн бэ гэхэдэ, тобир шэрхи бэетэй, сүүдхэдээ дунда зэргээр 10 — 15 литр һү 6—6,5 процент тоһолигтойгоор үгэдэг. Хайнагууд юрын үнеэдтэ орходоо һураггүй томо, зүб һайхан бэетэй табшагай шуран мал юм. Хайнаг сарнуудаар ашаа зөөхэдэ шамбай, унаад ябахада ульгам бүнүу юм.

Нютагай үүлтэрэй хайнагуудһаа гадна, симментальска үүлтэрэй үсөөхэн хайнагууд Санага, Далахайн сомоной колхозуудта бии юм. Симментальска үүлтэрэй хайнагууд сүүдхэдээ 20 гаран литр һү үгэлэг байна. Энэ үүлтэрэй хайнагууд гол түлэб Алтайска хизаарта үсхэбэрилэгдэдэг. Манай эндэхи нютагай үүлтэрэй үнеэд һарлагууд хоёрһоо гараһан хайнагуудта орходоо энэ үүлтэр ашаг шэмэ үгэлгөөрөө булюу һайн байна. Энэ үүлтэрые хүгжөөхэ, һайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдаха ёһотой. Харин тиихэдэ манай республикын научна хүдэлмэрилэгшэд ямаршье анхарал табинагүй, энэ үүлтэрэй хайнагуудые үсхэбэрилхэ хэрэгтэнь Санага, Далахайн сомонуудай колхозуудта ямаршье туһа хүргэдэггүй байһаар.

Л. Банзаракцаев.

Шэнэ дуунууд юундэ дуулагданагүйб?

Бурят-монгол арад дуу хүгжэмөөр айхабтар баян юм. Республикын композиторнууд ба уранһайханай самодеятельностиин кружогуудта хабаадагшад шэнэ шэнэ дуунуудые, частушкануудые найруулдаг байна. Гэхэтэй хамта, манай республикын радиоинформациин комитет шэнэ шэнэ дуунуудые тон үсөөнөөр дамжуулна. Үнгэрхэдөө, һүүлэй 2—3 һара соо бурят-монгол дуунууд дамжуулагдаагүй шахуу. Харин табигдажа элэшэһэн пластинканууд хааяа радио шагнагшадай шэхэндэ дуулдахадал гэдэг һэн. Мүн радиогоор арадай хүгжэмэй инструментнүүдээр, жэшээлхэдэ, хуур, лимбээр оройдоошье наадахаяа болишоо.

Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин хоорой репертуарта шэнэ шэнэ һонирхолтой дуунууд тон үсөөн гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Ц. Базарсадуев,
М. Цыдыпов.

„Мүнгэл олоо һаа, хэрэг дүүрээ..."

Һүүлэй үедэ Прибайкальска аймагай Культурын байшанда кинокартинанууд муу шанартайгаар гаргагдадаг болоо. Ехэнхидээ тогтоогдоһон болзорһоо хожомдожо эхилдэг, мүн гэрэл муутайгаар гү, али таһалдалтайгаар харуулагдадаг. Һаяхан «Тарас Шевченко» гэжэ картинын харуулагдажа байтар үглөөдэр гараха юм гээд болюулагдаа. Тиин үглөөдэртэншье энэ картина гаргагдаагүй.

Гансашье аймагай центртэ кинокартинанууд муугаар харуулагдадаг бэшэ. Харин холын һуурин газарнуудта, модо бэлэдхэлэй пунктнуудта энэ хэрэг илангаяа тэсэшэгүйгөөр табигданхай. Нүүдэл киноустановконуудай механигууд ажалшадые һайнаар хангаха гэжэ оролдоногүй. Тэдэнэр «мүнгэл олоо һаа, хэрэг дүүрээ» гэһэн һанал бодол баримтална. Жэшээлхэдэ, модо бэлэдхэлэй Бурля гэжэ участогта үдэшэнһөө эхилээд, үглөөгүүр болотор зургаан кинофильмнүүд удаа удаагаар табигдаа.

Аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ урда һарада кино харуулга тухай, саашадаа тэрэ хэрэгые эрид һайжаруулха тухай яһала хэлсэгдэһэн байгаа. Гэбэшье, аймагай кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд тус тогтоолые һайнаар дүүргэхын тула үүсхэл оролдолго гарганагүй.

Хэзээ манай аймагта кинофильмнүүд һайнаар харуулагдадаг болохо гээшэб?

Г. Чесанский.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР"

„Дээдэ-Березовкын туберкулёзно санаторидо нийтэ-политическэ хүдэлмэри тоогдоногүй"

Дээдэ-Березовкын туберкулёзно санаториин амарагшадай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай, мүн кино харуулга ба биллиард, волейбол, шатар гэхэ мэтын наадан эмхидхэгдэнэгүй гэжэ манай газетын июлиин 24-нэй номерто толилогдоһон статья соо бэшэгдэһэн байгаа.

Манай редакцида БМАССР-эй Элүүрые хамгаалха министерствын мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо заагдаһан дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаба.

Мүнөө эндэ үдэр бүхэндэ уншалгын зал нээгдэдэг болонхой. Зунай клуб соо кино харуулагдана, политическэ ба медицинскэ темэнүүдээр саг үргэлжэ лекцинүүд уншагдана. Үдэрэй сагта волейбол, шатар гэхэ мэтын наадан эмхидхэгдэнэ.

Хитадай Арадай Республикадахи түрүүшын бүгэдэниитын һунгалтанууд

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро эрид шанга тэмсэл хэжэ, хитад арад хуушан феодальна обществын реакционно хүсэнүүдые бута сохёо, өөрынгөө газар дээрэһээ гадаадын империалистнуудые намнаа, Хитадай Арадай Республикые байгуулаа.

Энэ агуу ехэ түүхэтэ илалтаһаа хойшо гурбан жэл үлүүтэй саг үнгэрөө. Энэ болзор богонихон болобошье, арадай демократиин диктатурын гүрэниие байгуулха ба хүгжүүлхэ хэрэгтэ имагта ехэ амжалтанууд туйлагдаһан байха юм.

Хитадай Арадай Республика хадабол арад зондо бодото эрхэ сүлөө болон үргэн ехэ демократическа эрхэнүүдые олгоно. Мандан байһан түрүүшынгээ үдэрһөө хойшо энэ республика империалистическэ гүрэнүүдэй хорото муухай добтолгоһоо өөрынгөө национальна бэеэ даанхай байдалые хамгаалха, ажалшадай демократическа эрхые национальна урбагшадһаа болон гүрэнэй дайсадһаа хамгаалха баатар болоо. Тиимэһээ энэ залуу республика арадай демократиин диктатурын гүрэн болгогдон байгуулагдаа. Мао Цзэ-дунай хэлэһэнэй ёһоор, тус республика хадаа «арадай дундахи демократи, реакционернуудые дараха диктатура мүн болоно». Энэ хадаа гушан жэлэй революционно хатуу шанга дайн соогуур урган мандаһан нэгэдэмэл арадай демократическа фронтын гүрэнэй засаг мүн. «Мүнөө үедэ Хитад ороной арад гээшэ хүдэлмэришэн анги, таряашан анги, жэжэ буржуази, национальна буржуази мүн болоно. Эдэ ангинууд өөрынгөө гүрэниие байгуулхын ба империализмын хүлһэншэдые — помещигүүдэй ангиие, бюрократическа капиталые (гадаадынхидта алба хэжэ байһан ба тэдэнэй агентура мүн бологшод — **Вл. Р.**) дараха диктатура байгуулхын тулада, тэдэнэрые дарахын ба миил болохо хэмжээгээр тэдэнэрэй ажал-ябуулха хэрэгые зүбшөөрхын тулада диктатура байгуулхын түлөө өөрынгөө правительство һунгахын түлөө хүдэлмэришэн ангиин ба коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро хамтаран нэгэдэһэн байна...», — гэжэ нүхэр Мао Цзэ-дун Хитадай Арадай Республика байгуулха үедэ тайлбарилаа һэн.

Хитадта арадай-демократическа гүрэнэй ангиин үндэһэ һууринь хадаа хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро хүдэлмэришэн анги болон тарияашадай холбоон мүн болоно. Тус холбоое тойрон орон доторхи бүхы демократическа хүсэнүүд ба национальностьнууд нигтаран жагсана. Мүнөө үедэ Хитадтахи арадай демократиин диктатура хадаа Европын арадай демократиин оронуудтахидал адли пролетаринарай диктатурын тиимэ формо үшөө болоодүй. Тэндэ социалистическэ байгуулалта хадаа мүнөөдэрэй сэхэ зорилго болгогдон үшөө табигдаадүй байна.

Хитадай Арадай Республикын политическэ үндэһэ һууринь арадай түлөөлэгшэнэрэй суглаанууд мүн болоно. Тус суглаанууд хадаа арадта харша реакционно гоминданай засагые унагааһанай, арадай демократиин диктатурые байгуулһанай эсэстэ түүхэтэ ёһоор бии болоһон байха юм. Бүхэхитадай суглаанда болон арадай түлөөлэгшэнэрэй нютагуудтахи суглаануудта түрүүшын һунгалтанууд энэ жэлэй зун ба намар болохо байна.

Хитадай Арадай Республикын һаял байгуулагдажа байһан үедэ орон дотор бүгэдэниитын һунгалтануудые үнгэргэжэ боломоор шухала условинууд үшөө үгы байгаа. Саг зуурада, арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаае зарлаха хүрэтэр, тэрэнэй үүргые Хитадай Арадай политическэ консультативна совет (1949 оной сентябрьһаа) дүүргэжэ байгаа. Тус совет хадаа Хитадай Арадай Республикын Арадай центральна правительство болон Арадай политическэ консультативна соведэй нийтэ программа байгуулха тухай хуулиие баталан абаһан байха юм. Тус документнүүд хадаа Хитадай Арадай Республикын үндэһэн хуулиин үүргэнүүдые дүүргэхэ уялгатай байгаа.

Тэрэ үедэ нютагуудтахи засагай органууд һунгагдадаг бэшэ, харин Арадай центральна правительстваар томилогдодог байһан юм. Ороной бүхы территори зургаан томо административна районууд (Зүүн-Хойто, Хойто, Баруун-Хойто, Зүүн, Центрально-Урда, Баруун-Урда) болгогдон хубаагдадаг байгаа. Правительствын томилһон сэрэгэй-административна комитедүүд тэрэ районуудыеударидадаг байһан юм. Дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр тэдэ комитедүүд административна комитедүүд болгогдон шэнэдхэн байгуулагдаа. Нютагуудтахи засагай органууд гүрэниие хүтэлбэрилгэдэ үргэн арад зониие хабаадуулха хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэһэн байха юм. Тэрэ үедэ провинцинуудта, уезднүүдтэ болон городуудта бүгэдэарадай түлөөлэгшэнэрэй конференцинүүд зарлагдажа, арадай түлөөлэгшэнэрэй суглаануудай эрхэ түлөөлэлгые саг зуура дүүргэжэ байгаа. Һүүлэй гурбан жэл соо нютагай тиимэ конференцинүүдэй хүдэлмэридэ 13,6 миллион хүн хабаадалсаба. Газарай реформо хэжэ дүүргэһэнэй һүүлээр ороной хүдөөгэй олохон районуудай тарияашадай суглаанууд дээрэ сельскэ болон деревенскэ шэнэ засагууд һунгагдаһан юм.

Хитад дотор түрүүшын бүгэдэниитын һунгалтануудые үнгэргэхэ услови байгуулхын тулада эдэ бүгэдын эсэстэ дүрбэн жэл хүрэхэгүйхэн саг хэрэгтэй болоо. Сүлөөлэгдэһэн хитад арад промышленность болон хүдөө ажахые һэргээн бодхоолгодо, газарай реформонуудые үнгэргэлгэдэ болон бусад ехэ политическэ кампанинуудые үнгэргэлгэдэ — эб найрамдалай түлөө, американска агрессидэ эсэргүү тэмсэлдэ, Корейдэ туһалхын түлөө тэмсэлдэ үзэгдөөгүй эдэбхи гаргана. Энэ үе соо арад зон демократическа һунгалтануудта болон гүрэнэй элдэб профсоюзна, кооперативна, нийтын бусад организацинуудай демократическа ажалябуулгада хабаадалгын ехэ дүршэлтэй болоо.

Хитадтахи арадай-демократическа гүрэниие хүгжөөлгын шэнэ үедэ—бүгэдэниитын һунгалтануудые үнгэргэлгэдэ шэлжэн оролго хадаа арадай революциин илалтын һүүлээр миил гүрэнэй бэшэ, мүн тэрэшэлэн экономическа болон культурна байгуулалтын имагта ехэ амжалтануудай эсэстэ бэелүүлэгдэһэ. Хитад орон хадаа национальна суверенитедтэй, хүсэд бэеэ даанхай байдалтай, дотоодын нэгэдэлтэй болонхой.

Арадай Хитад орон хадаа гансал нэгэдэмэл бэшэ, харин хүсэтэ орон болонхой.

Ороной арад зоной 10 шахуу процентнь болодог 100 гаран национальностьнуудай хэтэ заяанай эрхэгүй дарлагданги байдал Хитадай Арадай Республика дотор усадхагданхай. Дотор Монголой, Тибедэй автономно областьнууд, мүн тэрэшэлэн 130 гаран тусгаар национальна автономно районууд орон дотор байгуулагдаад, амжалтатайгаар хүгжэнэ.

Арадай засаг хадаа национальна урбагшадай болон бюрократическа капиталай гоминдановска бүлэгэй зөөриие хуряажа абаа. Хүндэ промышленностиин 80 шахуу процентнь, хүнгэн промышленностиин 50 шахуу процентнь мүнөө арадай ажахын гүрэнэй секторто хабаадана.

Газарай реформо энэ жэлдэ амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Арадай правительствын хуулиин ёһоор байгуулагдаһан тарияашадай союзуудта эмхидэн ороһон ажалша тарияашад помещигүүдэй 47 миллион гектар тарянай газарые, олон мал, хүдөө ажахын зэр зэмсэг, байрын гэрнүүдые, ороохо таряа хуряажа абаад, 300 миллион гаран батрагуудта, газаргүй болон бага газартай тарияашадта хубаан үгөө.

Эб найрамдал, холбоо барисаан болон харилсан туһалалсалга тухай 1950 оной февралиин 14-дэ баталагдаһан советско-хитадай договор, Советскэ Союзтай болон арадай демократиин оронуудтай баталагдаһан ажахын ба худалдаа наймаанай хэдэ хэдэн шухала хэлсээнүүд Хитадай арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхын тулада таатай зохид условинуудые бии болгоо. Тэрэнэй промышленность болон хүдөө ажахынь бүри 1952 оной эсэс багта хүсэд һэргээн бодхоогдоһон, бүхы показательнуудаараа шахуу дайнай урда тээхи хэмжээнһээ үлүүлһэн байха юм.

Энэ жэлдэ хитад арад үргэн ехэ экономическа барилга хэжэ эхилээ.

Компартиин хүтэлбэри доро, арадай ажахын болон культурын бүхы һалбаринуудта амжалта туйлагдаһанай ашаар арадай демократиин диктатура ба тэрэнэй үндэһэ һуури — хүдэлмэришэн анги тарияашад хоёрой хоорондохи холбоон бэхижээ. 6 миллион гаран гэшүүдтэй Хитадай Коммунистическэ партиин нэрэ хүндэнь хэмжээгүй ехээр ургаа. Ороной политическэ болон экономическа ажабайдал дотор хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилхы үүргэнь ехэ болоо. Хүдэлмэришэн ангиин эмхидэлынь бэхижээ, политическэ эдэбхинь ургаа. Хитадай профсоюзууд мүнөө үедэ 10 миллион гаран гэшүүдтэй. Ажалшадай нийтын бусад демократическа организацинууд — Демократическа эхэнэрнүүдэй федераци, Залуушуулай шэнэ-демократическа союз болон бусад урган гараа.

Эдэ амжалтанууд хадаа Хитадай гүрэнэй засагые саашадань демократизацилха таатай зохид условинуудые, түрүүшын бүгэдэниитын һунгалтануудые үнгэргэхын тулада таараха условинуудые байгуулаа. Коммунистическэ партиин дурадхалаар 1952 оной декабриин 24-дэ Арадай политическэ консультативна соведэй Бүхэхитадай комитедэй бюро хадаа 1953 ондо бүхы Хитад дотор арадай түлөөлэгшэнэрэй суглаануудые ба арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаае зарлаха гэһэн байна. 1953 оной январиин 13-да Арадай Центральна Правительство һунгалтанууд тухай шиидхэбэри абаа, тиихэдэ февралиин

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 18. (ТАСС). Эблэрэлгын баталагдаһанай һүүлээр корейскэ асуудалые эбэй еһоор шиидхэхэ, гадаадын сэрэгүүдые гаргаха тухай ба бусад асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ политическэ конференцие 90 үдэрэй туршада үнгэргэхэ гэжэ Корейдэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд дотор хэлэгдэһэн дурадхалые ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедэй августын 18-най үглөөнэй заседани дээрэ хараажа эхилбэ.

Заседани нээхэ зуураа, комитедэй түрүүлэгшэ Муниз хадаа Корейдэ дай зогсоолго «хани барисаата харилсаанай оршон байдалда удаан саг соо байха ябадал болгодожо болохо юм» гэһэн найдабаряа мэдүүлбэ. Эбэй еһоор шиидхэлгын зам дээрэ байһан һаад түбэгүүдые дабаһын тула бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ Политическэ комитедые тэрэ уряалба. Хараалагдаһан конференциин зүблэхэ зүйл тухай асуудалые конференци өөрөө шиидхэхэ, мүн Политическэ комитет тэрэнэй состав тухай асуудалые хараажа үзэхэ юм гэһэн һанал бодол угаа ехэ байна гэжэ Муниз хэлэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэһэн советскэ делегат А. Я. Вышинский хадаа энэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадахын тула Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын түлөөлэгшэдые, мүн Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдые уриха гэжэ дурадхаба.

Американскэ түлөөлэгшэ Лодж советскэ делегадай дурадхалые буруушаажа үгэ хэлээ. Богони саг соо зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр, комитет хадаа Хойто Корейн түлөөлэгшэдые урижа ерүүлхэ гэһэн дурадхалые 34 голосоор буруушааба. 18 хүн уриха гэжэ голосоваба, 7 хүн һанаалаа бариба. Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдые уриха тухай дурадхал 34 голосоор буруушаагдаба, урихын түлөө 14 голос үгтөө, 9 хүн һанаалаа бариба.

Корея тушаа политическэ конференцидэ хабаадагшадай состав тухай Советскэ Союзай резолюциин проект

НЬЮ-ЙОРК, августын 18. (ТАСС). Августын 18-да Советскэ Союзай делегаци Корея тушаа политическэ конференцидэ хабаадагшадай состав тухай иимэ резолюцие Политическэ Комитедтэ оруулаа гэбэл:

«Политическэ конференциин амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ эгээн зохид услови хангаха шухала гэжэ тоолоод, Генеральна Ассамблей хадаа Корея тушаа политическэ конференцие иимэ составтайгаар зарлаха гэжэ дурадхана гэбэл: Холбоото Штадууд, Англи, Франци, Советскэ Союз, Хитадай Арадай Республика, Инди, Польша, Швеци, Бирма, Корейскэ Арадай-Демократическа Республика, Урда Корея. Тиихэдэ эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй гар табиһан талануудай зүбшөөһэн байгаа һаань, конференциин шиидхэбэринүүд абтаба гэжэ тоолохое анхаралдаа абаха хэрэгтэй.

Советскэ захилгаар Данида баригдаһан судна Советскэ Союзда дамжуулан үгтэбэ

КОПЕНГАГЕН, августын 18. (ТАСС). Даниин ба СССР-эй хоорондо баталагдаһан худалдаа наймаанай хэлсээнэй ёһоор баригдаһан рефрижераторые үсэгэлдэр «Бурмейстер ог Вайн» гэжэ судоверфьһээ Советскэ Союзда дамжуулан үгэбэ.

16 час 30 минутада датска туг буулгагдажа, советскэ туг мандуулагдаа. «Бурмейстер ог Вайн» гэжэ судна бүтээлгын верфиин директор Барфод, СССР-һээ Данида байгаа торгпред Т. Степанов үгэ хэлэбэ.

СССР-һээ Данида байгаа посланник М. С. Ветров, СССР-һээ Данида байгаа торгпред Т. Степанов, «Бурмейстер ог Вайн» фирмын директор, верфиин инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба хүдэлмэришэд удаань уулзаба.

Уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, «Бурмейстер ог Вайн» фирмын директор хадаа судануудые бариха шэнэ захилнуудые тус фирмэ абаха юм гэһэн найдабаряа мэдүүлбэ. Үнинэй нэгэ хүдэлмэришэ хүн үгэ хэлэбэ. Олон зуун ажалшадые хүдэлмэреэр хангаһан захилнуудай түлөө советскэ худалдаа наймаанай организацинуудта тэрэ хүн баясхалан хүргэбэ.

Грециин Улаан Хэрээһэн туһаламжа үзүүлһэнэй түлөө баясхалан хүргэнэ

Советскэ олониитын үмэнэһөө СССР-эй Улаан Хэрээһэнэй ба Улаан хахад һарын обществонуудай Союзай Гүйсэдхэхэ Комитедэй Президиум хадаа Грециин арадта тохёолдоһон байгаалиин аюултай дашарамдуулан тэрээндэ гүн гүнзэгы гашуудалаа мэдүүлээ, газар хүдэлэлгын үедэ хохидоһон хүн зондо туһалхын тула 250 мянган түхэриг мүнгэ Грециин Улаан Хэрээһэнэй Гүйсэдхэхэ Комитедэй мэдэлдэ эльгээгээ гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Августын 19-дэ СССР-эй Улаан Хэрээһэнэй ба Улаан хахад һарын обществонуудай Союзай Гүйсэдком иимэ удхатай телеграммые Грециин Улаан Хэрээһэнһээ абаа гэбэл:

Газар хүдэлэлгын үедэ хохидолдо ороһон хүнүүд тушаа Танай шаналалаа мэдүүлһэн ябадалые бидэнэр гүн ехээр зүрхэндөө хадуун абанабди, танай үнэтэ ехэ туһаламжын түлөө бүхы баясхалангаа мэдүүлнэбди.

Грециин Улаан Хэрээһэн.

ИРАНДАХИ СОБЫТИНУУД

Иранска арадта Арадай партиин ЦК-гэй хандалга

ТЕГЕРАН, августын 18. (ТАСС). «Ерээдүйн илалтануудые туйлахын тула монархиие үгы хэхэ, республика тогтоохо, демократическа эрхэ сүлөө хангаха, империализмын гол пунктнуудые усадхаха шухала гэжэ Арадай партиин ЦК тоолоно» гэһэн гаршагтайгаар «Шаджаат» газетэ августын 18-да иранска арадта Арадай партиин Центральна Комитедэй хандаһан хандалгые толилно.

Хандалга соонь, тусгаарлабал, иигэжэ хэлэгдэнэ: «Монархиин үндэһөөрөө үгы хэгдээгүй сагта, урбалтын гуламта хэбээрээ үлэхэ юм, урбагшадые бии болгохо юм...

Монархи үгы болог лэ, демократическа республика мандаха болтогой! гэһэн лозунг хадаа колонизацида эсэргүү тэмсэгшэдэй лозунг болоно.

Монархиие үгы хэхэ тухай ба республикые дахин тогтоохо тухай асуудалые бүгэдэарадай голосованида дары табиха, сүлөөтэ ба демократическа һунгалта хэжэ, конституцида хубилалтануудба нэмэлтэнүүдые оруулхын тула учредительнэ суглаа бии болгохо...

Регентскэ соведые байгуулха гү, али зугадажа ошоһон шахые ондоо хүлһэншэнөөр һэлгэхэ аргаар монархиие хэбээрнь байлгаха һэдэлгэ гаргаһан хүн хадаа национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө манай хүдэлөөндэ урбана, колонизаторнуудтай хани харилсаатай байна, — гэжэ хандалга соонь хэлэгдэнэ. — Империализмын түрүүшын агент—шах зугадаа. Гэбэшье, колонизаторнуудай бусад агентнууд, заговорнуудай бусад уурхайнууд өөһэдынгөө байрануудта байна. Тиимэһээ аюул заналта байжа үргэлжэлнөөр».

«Американска империалистнууд английска империалистнуудтай хамтадаа урбагшадай заговорто хабаадаба» гэжэ тэмдэглээд, Арадай партиин ЦК иигэжэ мэдүүлнэ: «Заговорнуудые эмхидхэхын тула өөрынгөө нүлөөе хэрэглэхэ арга боломжые американска гэмтэдэй хэрэглэхыень эрид шангаар хаһаха хэрэгтэй».

«Энэ зорилгоор, — гэжэ хандалга соонь хэлэгдэнэ,—иранска арадай үни удаан сагай лозунгнуудые бэелүүлхэ: американска советнигүүдые оронһоо намнан зайлуулха. «Трумэнай программын 4-дэхи пунктые» бэелүүлхэ талаар администрациин эмхи зургаануудые бүхы орон дотор үгы хэхэ, американска консульствонуудые ба американска тагнуулай бусад уурхайнуудые хааха, сэрэгэй ба политическэ богоолшолгын бүхы договорнуудые үгы хэхэ, ороной хэрэгүүдтэ хамаархадаг политическэ ажал-ябуулагшадые оронһоо намнан зайсуулха, Иранда ерэхэ зүбшөөл тэдээндэ үгэхэгүй, элирүүлэгдэһэн английска ба американска хүлһэншэдые гүрэнэй харюусалгата бүхы тушаалнуудһаа зайсуулха, тэдэнииес сүүдтэ үгэхэ, урбалта хэхэ талаар ажал-ябуулгын түлөө тэдэниие хэһээхэ шухала байна».

Саашаа хандалга соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: Бүхы орон дотор иимэ эрхэ сүлөө шадаал һаа түргэнөөр бэелүүлхын тула оролдохо шухала гэбэл: партинуудай, демократическа организацинуудай ба профсоюзуудай сүлөө хангаха; сэрэгэй байдалые үгы болгохо; сүлөөе хизаарлаһан бүхы хуулинуудые үгы хэхэ; политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые сүлөөлхэ, иранска арадые түлөөлһэн, Дунда Востогто колонизацилгада эсэргүү тэмсэлэй эгээн найдамтай түшэг тулгуури болоһон гансахан парти болохо арадай партиин ажал-ябуулгын сүлөө хангаха.

Национальна, антиимпериалистическэ бүхы хүсэнүүдэй единэ фронтые байгуулга хадаа дээрэ дурсагдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ, империалистнуудые илаха эсэсэй илалта туйлаха түрүүшын ба гол алхам болоно... Империализм—бүхы арадай дайсан мүн. Тиимэһээ, бүхы хүн зон, тайлбарилан хэлэхэдэ, хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенци, ремесленнигүүд, национальна капиталистнууд ба худалдаа наймаашад, мүн сүлөө ба национальна бэеэ даанхай байдалые хүсэгшэ бүхы үнэн бодолто хүнүүд бэе бэедээ гараа үгэлсэхэ, единэ фронтдо нэгэдэхэ шухала гэжэ хандалга соонь хэлэгдэнэ.

Иимэ фронтые байгуулхын тулада арадай парти антиколонизаторска партийна бүхы организацинуудтай ба тус тус хүнүүдтэй үнэн зүрхэнһөө хани харилсаатай байхые зүбшөөнэ гэжэ хандалгын түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

* * *

ТЕГЕРАН, августын 18. (ТАСС). Үсэгэлдэр Тегеранда сугларһан хүн зон хадаа Бахаристан талмай дээрэ, Тупханда, Рехеа-ханда, шах-реза үйлсэдэ ба городской парк соо табигдаһан, Реза-шахын памятнигүүдые ба шах Мохаммед Реза Пехлевиин дүрсэ зурагуудые эбдэбэ. Тэдэнэй байһан газарнуудта гансахан постаментнууд үлэбэ. Шах-Резэй үйлсэдэ иимэ лозунгнууд шэрээр бэшэгдэбэ: «Янкинууд, гэртээ тонилогты!», «Арад мандаха болтогой!».

«Трумэнай программын 4-дэхи пунктые» бэелүүлхэ талаар американска администрациин нэгэшье эмхи зургаан августын 16 ба 17-до хүдэлмэрилөөгүй гэжэ газетэ бэшэнэ.

Мүн тэрэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, шахска бүхы ордонууд правительствын захиралтаар полициин хиналтада үгтэбэ.

* * *

ТЕГЕРАН, августын 19. (ТАСС). Зугадаһан шахын сэрэгэй тала баригшад мүнөөдэр тегеранска радиостанциие эзэлэн абаба. Орон доторхи засагые өөрынгөө гарта абааб гэжэ соносхоһон генерал Захедиин хандалгые радиостанци дамжуулба.

Премьер-министр Мосаддык толгойтой правительствын гэшүүд арестовалагдаа, 20 часһаа эхилээд үглөөнэй 5 хүрэтэр үйлсэнүүдээр ябалга Тегеранда хоригдоо гэжэ үдэшэлэн тегеранска радио баталан мэдүүлбэ.

Американска тала Корейдэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээе эбдэжэ үргэлжэлһөөр

Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН, августын 18. (ТАСС). Кэсонһоо Синьхуа агентствын корреспондентын эльгээһэн мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Урда Корейдэхи сэрэгэй плэнэйхидэй лагерьнуудта Улаан Хэрээһэнэй корейско-хитадай түлөөлэгшэдэй ошолгодо американецууд һаад хэжэ үргэлжэлһөөр.

Кочжедо арал дээрэхи лагерьнуудай американска засагаархид сэрэгэй пленэйхидтэ корейско-хитадай Улаан Хэрээһэнэй түлөөлэгшэдэй асарһан бэшэгүүдые тараан үгэлгэдэ һаад хэнэ гэжэ мэдээжэ болоо. Эдэ бэшэгүүд сэрэгэй пленэйхидтэ барюулагдахагүй, харин Паньмыньчжонь эльгээгдэхэ юм гэжэ американецууд мэдүүлбэ. Американска лагерьна засагаархид сэрэгэй пленэйхидтэ Улаан Хэрээһэнэй корейско-хитадай түлөөлэгшэдэй асарһан бэлэгүүдые тэрэшэлэн хубаажа үгөөгүй.

Урда Корейдэ ажаллажа байгаа Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэгэй корейско-хитадай ахалагша түлөөлэгшэ Вон Кунь хүдэлмэреэ хэжэ шадаагүй, ушарынь американска сэрэгэй засагаархид Кочжедо арал дээрэ тэрээндэ саг үргэлжэ һаад ушаруулба. Тэрэниие хэлхеэ холбоогоор американска талын хангаагүй ушарһаа, Вон Кунь Урда Корейдэ ажаллажа байгаа Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэгэй подгруппануудай корейско-хитадай түлөөлэгшэдэй хэжэ байһан хүдэлмэриие мэдээгүй байба.

Корейдэ сэрэгэй пленэйхидые репатриацилга

ПЕКИН, августын 18. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо иигэжэ дамжуулна:

Мүнөөдэр корейско-хитадай тала хадаа корейскэбэшэ национальностиин сэрэгэй 150 пленэйхидые ба 300 корееүүдые оруулалсаад, сэрэгэй 450 пленэйхидые нүгөө талада дамжуулан үгэбэ. 75 американецууд, тэды шэнээн тоотой англичанинууд оролсоно.

Нүгөө тала хадаа корейскэ Арадай армиин сэрэгэй 2403 пленэйхидые корейско-хитадай талада дамжуулан үгэбэ.

СПОРТ

Футболоор Улан-Удэ городой түрүү һуури түлөө

Августын 19-дэ «Динамо» стадион дээрэ футболоор городой түрүү һуури эзэлхын түлөө хахад финальна уулзалга болобо. Эндэ «Динамо» ба «Знамя» обществонуудай футболистнар мүрысөө.

Нааданай эхилхэтэй сасуу ш... тулалдаан болоо. 25 минутын ... гэрөөд байхада, «Знамя» об... вынхид түрүүшын бүмбэгэ ... руу оруулба.

Мүрысөөнэй хоёрдохи хах... «Знамя» обществын команда ... эмхитэйгээр наадаба. Наа... дүүрэтэр тэдэнэр үшөө хоёр ... бэгэ сохижо оруулаад, 3:0 ... тоотойгоор динамынхидые шү...

һэлюурдэлгээр мүрысөөн болобо

Арадай элүүрые хамгаалгын ... родской таһаг һэлюурдэлгээр ... рысөө үнгэргэбэ.

Мүрысөөндэ нэгэ хүнэй һэл... дэхэ онгосоор 1 километрын ... даанда «Искра» обществын гэ... Баганова эхэнэрнүүдэй дунда ... һуури эзэлбэ. Эдиршүүлэй дунд... Говяк («Искра»), эрэшүүлэй ... даһаа Селиверстов («Дина... һайн амжалтануудые туйлаа.

Хоёр пар һэлюуртэй онгосоор ... лоһон урилдаанда эхэнэрнү... дундаһаа Батуева, Александ... Степанова («Динамо»), эрэшү... дундаһаа Заморин, Липунов, ... ленков («Динамо») гэгшэд ...

Е. Никола...

ХРОНИКО

Бурят-Монголой АССР-эй ... ховно Соведэй Прези... БМАССР-эй Министрнүүдэй С... дэй дэргэдэхи барилгын мате... нуудай промышленностиин Уп... лениин начальнигай уялгану... нүхэр Воронов Алексей Борис... чые сүлөөлбэ.

***

Бурят-Монголой АССР-эй ... ховно Соведэй Прези... БМАССР-эй Министрнүүдэй С... дэй дэргэдэхи барилгын матер... нуудай промышленностиин Уп... лениин начальнигаар нүхэр Су... Василий Федоровичые томилбо.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПО...

Хитадай Арадай Республикадахи түрүүшын бүгэдэниитын һунгалтанууд

(Түгэсхэл)

11-дэ һунгалтанууд тухай Дүримые, һунгуулиин Центральна Комиссиин составые баталаа. Арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаан КНР-эй конституциие баталан абаха байна. Тус конституциин проектые мүнөө нүхэр Мао Цзэ-дун түрүүлэгшэтэй комисси зохёожо байна.

Мартын 1-дэ хүсэндөө ороһон һунгалтанууд тухай Дүрим арадай демократиин илан мандаһанай эли тодо гэршэ мүн болоно. 18 наһа хүрэһэн бүхы граждатинууд үндэһэ яһанай, национальна, эрэ эмын, хэдэг ажалайнгаа, социальна уг гарбалайнгаа, шажанда шүтэлгын, эрдэм һургуулиин, зөөри шадалай болон һууришалай илгаагүйгөөр һунгаха ба һунгагдаха эрхэ олоо. Эхэнэрнүүдтэ болон национальна үсөөнхидтэ һунгуулиин тэгшэ эрхэ олгохо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдана. һунгуулиин хуули хадаа гүрэнииеударидалгын органуудта бүхы ангинууд болон группануудай түлөөлэлгын зүб байха принципые хүтэлбэри болгоно. Таряашад Хитадай арад зоной диилэнхи олонхинь болохо туладань, тиихэдэ хүдэлмэришэн ангии үсөөн байгаа хадань һунгалтануудай үедэ городууд болон хүдөө районууд дотор түлөөлэгшэдэй нормонууд илгаатай байна. Жэшээлхэдэ, арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаанда городуудһаа 100 мянган хүнһөө нэгэ депутат, тиихэдэ хүдөө районуудта 800 мянган хүнһөө нэгэ депутат һунгагдаха байна. Национальна үсөөнхид хадаа арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаанда 150 депутадуудые һунгаха байна. Эсэстэ, арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаанда арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнууд—60 депутадуудые, хилын саана байдаг хитад гражданинууд (12 миллион шахуу хүнүүд)—30 депутадуудые һунгаха байна. Хамта дээрээ арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаанда 1200 депутадууд һунгагдаха байна.

Өөрынгөө ангиин байдалые үшөө һэлгээгүй помещигүүд лэ, контрреволюционернүүд, политическэ эрхэеэ сүүдээр хаһагдаһан хүнүүд, мүн тэрэшэлэн ухаан бодолоор дутуушуул һунгуулиингаа эрхэ хаһагдана. Тиимэһээ Хитадай Арадай Республика доторхи һунгалтанууд бодотол бүгэдэниитын һунгалтанууд мүн болоно.

һунгагшад хадаа һунгаха дуратайл хүнөө һунгаха хүсэд эрхэ сүлөөтэй. Коммунистическэ парти, бусад демократическа партинууд болон группанууд, мүн тэрэшэлэн профсоюзууд, таряашадай союзууд, эхэнэрнүүдэй, залуушуулай болон арадай бусад организацинууд, тус тус хүнүүд кандидадуудые хамтадаа гү, али амяар амяараа дэбжүүлжэ шадаха байна. һунгагшад өөһэдынгөө һунгаһан депутадуудые депутадһаань болюулха гү, али шэнээр һунгаха эрхэтэй. Тиимэ болохолооро, һунгуулиин бүхы системэ арад ниитын демократическа эрхэнүүд болон интересүүдые хүсэд сахина.

Арадай засагай доодо шатын органуудта һунгалтанууд — волостьнууд, посёлогууд дотор, районууд белгогдон хубаагдаагүй багахан городууд дотор сэхэ, гараа үргэжэ, нээмэлээр болохо байна. Уезднэ болон дээшэнхи органуудта һунгалтанууд сэхэ бэшээр, нюуса голосованяар болохо. Тиимэ болохолооро түрүүшын һунгалтанууд үшөө хүсэд сэхэ бэшэ, тиихэдэ голосованинь — хүсэд нюуса бэшэ байха юм. Энэ юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, мүнөө орон доторхи социальна условинуудһаа, нюуса голосовани үнгэргэлгын дүршэлгүй байһанһаа, таряашадай болон бусад зоной дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүй олохон миллион хүнүүдэй бии байһан дээрэһээ болоно. Хэрбээ тиимэ юумэнүүдые хараадаа абаагүй һаа, һунгалтануудые үнгэргэхэ үедэ ехэ бэрхэшээлнүүд тохёолдожо болохо ба һунгуулиин хуули эбдэгдэжэ болохо байна.

һунгалтанууд тухай гурим хадаа мүнөө орон доторхи бодото байдалтай хүсэд тааралдана. Энэ хадаа саашадаа улам тэгшэ, удаань хүсэд тэгшэ һунгалтануудта шэлжэн ороолгын тон шухала зүйл мүн. Ороной культурна хүгжэлтэһөө дулдыдан болон экономическа болон культурна хүгжэлтэһөө дулдыдан хабаадаха ба демократизировалагдаха байна.

Мүнөө бүхы хитад арад һунгалтануудта эдэбхитэйгээр бэлдэнэ. һунгуулиин Центральна комисси байгуулагдаад, хүдэлмэрилжэ байнхай, бүхы провинцинууд болон городуудта һунгуулиин нютагай комиссинуудые байгуулга дүүрэжэ байна. Тэдэ комиссинуудта 2 миллион шахуу гэшүүд орохо юм. Арад зоной тоо бүридхэл үнгэргэгдэнэ, һунгалтануудые үнгэргэхэ хүдэлмэрилэгшэд курсануудта бэлэдхэгдэнэ.

Ороной 450 пунктнуудта, тэрэ тоодо Пекинэй болон Шанхайн городской районуудта түрүүшын һунгалтанууд амжалтатайгаар үргэдэжэ байна гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. һунгалтанууд ехэ патриотическа ажалай дэбжэлтын, арадай ажахы болон культурые хүгжөөлгэдэ, арадай-демократическа гүрэниие бэхижүүлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлалгын оршон байдалда үнгэржэ байна. «Арадай түлөөлэгшэнэрэй суглаануудые зарлалга хадаа арадай демократиие саашадань хүгжөөлгэдэ туһалха байна»,—гэжэ нүхэр Мао Цзэ-дун хэлэнэ.

Хитадай Арадай Республика доторхи түрүүшын бүгэдэниитын һунгалтанууд хадаа арадай-демократическа шэнэ гүрэниие, арадай демократиие хүгжөөлгэдэ шухала үе мүн болоно. Тэдэ һунгалтанууд коммунистическэ партиие болон арадай правительствые тойрон Хитад арадай ниитгаар жагсаханиие гэршэлхэ хүсэн болгох байна. һунгалтанууд гүрэн арад ниитын политическэ эдэбхини ба творческо шадабариие саашанхи хүгжэлтэдэ туһалха байна.

Вл. РОГОВ.

ГҮРЭНЭЙ ДОТООДЫН ШҮҮБЭРИТЭ 3 ПРОЦЕНТНЭ... УРЬҺАЛАМЖА

1953 оной июлиин 30-да Саратов городто... болоһон шүүбэринүүдэй 34-дэхи тиражай...

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы табан разрядуудта серинүүд ба облигацину... удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№
000137	1—50	400	025832	01*)	5 000	053060	25*)	10 000	077821	49*)
000441	1—50	400	026809	1—50	400	053859	33*)	10 000	078115	28*)
000905	1—50	400	027837	1—50	1 000	053931	33*)	5 000	078589	23*)
000951	1—50	400	028298	39*)	5 000	054508	06*)	5 000	078816	21*)
001244	21*)	10 000	028373	20*)	10 000	055185	38*)	5 000	081100	09*)
001287	42*)	5 000	028742	02*)	5 000	055432	40*)	5 000	081370	1—50
002423	1—50	400	028786	44*)	5 000	055527	05*)	5 000	081921	33*)
002912	1—50	400	028844	34*)	10 000	056402	50*)	10 000	082001	43*)
003058	07*)	10 000	031418	21*)	5 000	056609	37*)	5 000	082041	39*)
004236	44*)	25 000	031872	36*)	10 000	056860	17*)	5 000	082489	31*)
004395	36*)	5 000	032476	36*)	10 000	057601	29*)	5 000	082886	34*)
006620	40*)	5 000	033650	06*)	5 000	058534	38*)	5 000	083214	1—50
007785	39*)	5 000	034434	1—50	400	058991	1—50	400	083631	1—50
007797	1—50	400	034737	47*)	10 000	059427	28*)	5 000	083943	1—50
007876	40*)	5 000	034787	27*)	5 000	059468	30*)	5 000	087490	1—50
008155	35*)	5 000	035234	1—50	400	059582	1—50	400	088111	1—50
008487	31*)	5 000	036211	43*)	25 000	059756	23*)	5 000	089079	1—50
009786	10*)	25 000	037438	1—50	400	060038	1—50	1 000	089533	1—50
010038	20*)	5 000	037658	1—50	1 000	060182	41*)	5 000	089849	20*)
010480	1—50	400	039544	15*)	5 000	060413	1—50	400	090693	09*)
011737	02*)	10 000	039559	17*)	10 000	061220	33*)	5 000	090835	30*)
013417	31*)	10 000	039707	1—50	400	061224	42*)	5 000	091188	18*)
013477	23*)	5 000	040104	18*)	5 000	061886	1—50	400	091369	29*)
014568	1—50	1 000	041695	1—50	1 000	063184	03*)	5 000	091455	07*)
016188	38*)	5 000	042457	21*)	5 000	064766	42*)	5 000	091821	1—50
017089	16*)	5 000	045159	1—50	400	065180	1—50	400	092824	44*)
017508	1—50	400	045731	19*)	5 000	065459	45*)	5 000	093299	1—50
020170	01*)	50 000	045881	50*)	10 000	065972	1—50	400	094404	18*)
020180	1—50	400	045927	10*)	5 000	066556	1—50	400	095218	10*)
020215	1—50	400	046001	32*)	5 000	067086	24*)	5 000	095838	1—50
020645	26*)	5 000	046444	20*)	5 000	067254	06*)	25 000	095842	13*)
020773	13*)	5 000	046554	1—50	400	069745	44*)	10 000	097277	47*)
020814	49*)	10 000	046967	1—50	400	069950	13*)	10 000	097392	22*)
021544	42*)	5 000	047327	46*)	5 000	070195	1—50	400	097463	27*)
021653	20*)	10 000	047563	47*)	5 000	071868	10*)	25 000	097558	1—50
021845	1—50	400	048288	1—50	400	072537	04*)	50 000	097706	38*)
022695	50*)	5 000	048738	28*)	5 000	073124	1—50	1 000	097773	13*)
023129	1—50	1 000	049228	1—50	400	073589	1—50	1 000	098577	1—50
023151	08*)	5 000	050420	1—50	400	075558	38*)	5 000	098852	22*)
023665	1—50	400	051197	32*)	5 000	077072	1—50	400	099592	33*)
023907	1—50	1 000	051835	03*)	5 000	077611	11*)	5 000	099835	1—50
024504	1—50	1 000	052137	11*)	5 000	077670	47*)	5 000	099941	26*)
025275	38*)	10 000	052600	1—50	400					

*) Энэ серин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүрнин 400 түхэ... шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ—... шадай депутадуудай Саратовска городской Соведэй гүй... хэ комитедэй Түрүүлэгшэ К. В. БОБЫ...

Комиссиин харюусалгата секретарь М. А. СМИРНО...

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Три товарища» (12, 14, 16, 18, 20 ба 22 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Здравствуй, Москва» (11 ба 13 ч.), «Остров страданий» (15, 17 ба 21 ч), «...ходство» (19 ба 23 ч.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта — «У... гэ синего моря» (13, 15 ба 1... «Котовский» (20 ч. 30 м. ба 22 ч.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства - 10-17, пропаганды и переводов—6-81, культуры и быта, промышленности— 4-52, мест. информации и писем—11.05. Для междугородных переговоров— 16.

Н—00606. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.